

Szerkesztőség:

Arad, Aesev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

FOLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A levegő meghódítása

Ötvenezer utast szállított harmincnyolc vonalán a német repülőgépforgalmat lebonyolító hatalmas társaság, a Deutsche Luft Hansa az elmúlt év folyamán s az ötvenezer utas közül balesetek következtében mindössze tizenegyen sebesültek meg könnyebben s öten súlyosan. Életével pedig egyetlenegy sem lakott a modern Ikarusok közül, akiknek abban az egyben mindenestre könnyebb dolguk volt görög elődjüknél, hogy ők nem délkelet-európai, hanem szolid német készítményekre bízták csontjaikat.

Ennek az adatnak, amelyet a német repülőgéptársaság igazgatója az Airship Traffic Association bécsi ülésén jelentett be, meg van természetesen a maga egyetemes, tudományos és gyakorlati jelentősége. Kétségtelen, hogy az emberek még a művelt Nyugaton sem ülnek fel oly könnyedén a berregő gépmadárra, mint akár nálunk is a falvak népe a vasúti kocsiába. Odaikim azonban roham a haladás és ezrével, sőt tizezrével ragadja ki az embert földhözragadt gyávaságának és tudatlanságának újkori barlangjaiból.

A mi számunkra azonban ez a hír, mint annyi sok más hozzá hasonló, úgy hat, mintha a távoli, titokzatos jövő üzenete volna, amelyről csak a napilapoknak nevezett kisújságy, gyűrött és émosódott írású egykorú okmányok betűzetéséből értesülhetünk, mert a rádió és bizony-bizony olykor még a telefon is szintén csak a jövő üzenete számunkra. Olyan messziről jöttek hangzik ez a rövid német jelentés füllünknek, mint az a másik hír, amely a drótozott távirat döcögő szekerén érkezik hozzánk s arról beszél, hogy a British Muzeum ázsiai expedíciója Nebukadenezar babilomi temploma közelében olyan csodálatos templomi sírra bukkant, amelynek napfényre került titkai sokszorosán felülmúlják Tuth-Ank-Amen földalatti lakásának minden csodáját.

Vajon háromezer esztendő után legalább ott leszünk-e mi is, hogy repülőgép fogja városaink között a forgalmat lebonyolítani s vajon mennyi idő kell majd ahhoz, hogy a rádió nem néhány kiválasztott, szórakozása lesz, mint a francia Lajosok korában a burgonya az udvari körök inyenc csemegéje, hanem a tömeg művelődésének páratlan eszköze, amire a sors rendelte.

Nekünk egyelőre mindenből csak a remény jut. A közlekedésügyi miniszter hány-szor megígérte, hogy rendet teremt a vasutakon. Az utak rendbentartásával biztosítja a forgalmat. Remény van, csak megvalósulás nincs. Más országokban a levegő is biztonságot nyújt, nálunk a sáros föld is veszélyt rejteget. Majd ha bekövekezik a tavaszi olvadás, mocsarak fogják újra elválasztani egyik falut a másiktól és életveszedelemes lesz minden kis kocsiút. Az ut, az országut ma is az élet léktető ere és amíg nálunk ilyen utak vannak, addig kultúráról beszélni se lehet, csak álmodozni. Ha elnézzük azt a kevés repülőgépet, amely elhúz a fejünk felett, az utakra gondolkodunk, amelyeken nem lehet járni.

Mi itt Romániában nem is repülőgépeket, légi járatokat kérünk, hanem utakat. Egyszerű kövezett utakat, amelyeken kocsi, tengelytörés nélkül járhatnak. Esetleg autók is, hiszen mégis csak a huszadik században vagyunk a naptárak 1927-ét írják.

Viharok várhatók a belpolitikában

Petrovici közoktatásügyi miniszter kilép a kormányból. — Nyilvánosságra került a lemondó miniszterek listája.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A belpolitika szeizmográfja ismét vihart jelez. A Lupu dr. kiválásával megindult lavina feltartóztathatatlanul ragadja magával azokat a politikusokat, akik csak kedvező alkalomra vártak, hogy régebbi terveiket megvalósíthassák. A nemzeti-parasztpárt válsága má már a belpolitika válságát is jelenti egyszer s mindenkorra most az a helyzet, hogy nincs egyetlen politikai párt sem Romániában, amelyet ne fenyegetne a disszidálás veszedelem. A pártok fegyelme meglazult, az összetartás érzete is mulófélben van s a nagy kaoszban mindenki megfontolás nélkül kapkod és csak még jobban bonyolítja a helyzetet.

Politikai körökben élénk érdeklődéssel találkozunk Petrovici közoktatásügyi miniszter állítólagos távozásáról szóló híresztelésekkel. A Cuvantul szerint Petrovici ezen elhatározására az szolgáltatott volna okot, hogy a kormány nagyrésze bizonyos averzióval fogadta a közoktatásügyi miniszter módosító ja-

vaslatát, aki erre kijelentette, hogy javaslatát visszautasítása esetén kénytelen levonni a konzekvenciákat és távozik.

A kormányalakítással kapcsolatban egyébként szenzációt keltő hírt közöl a Cuvantul, amely lap értesülése szerint ugyanis Averescu kormányelnök állítólag bizalmas helyen felolvasta a távozó miniszterek névsorát, ezek között azonban nem szerepelt Goldis László, Trancu-Iasi, Cudalbu, Berlescu, sőt még csak Lepadatu neve sem, akinek visszamaradását — a Cuvantul szerint — a néppártba való belépésétől tették volna függővé.

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt igazgató választmánya Maniu lakásán ma ülést tartott, amelyen foglalkoztak a Lupu távozásával előállott helyzettel és megállapították a Lupu-féle akcióval szembeni intézkedéseket. Ma este a pártvezérek és a parlamenti csoport együttes ülést tartanak.

Tovább folynak a diákzavargások

Bucurestiben újból rálöttek egy zsidó egyetemi hallgatóra. — A liberálisok Totu és Zelea Codreanu felmentése ügyében újrafelvételt követelnek.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A napokban kiadott szigorú rendelkezéseket ugyilátszik vajmi kevésbé veszi komolyan a diákság. Mint bucaresti-i tudósítónk jelenti, tegnap este a Progresului utcában több diák inzultálta az arra járó-kelő zsidókat. Véletlenül éppen akkor ment arra egy zsidó egyetemi hallgató is, aki kijelentette, hogy nem hajlandó igazolni magát, mert a diákoknak nincsen jogukban az igazoltatás. Erre az inzultálók közül az egyik revolvért rántott és a zsidó diákra lőtt. A golyó szerencsére nem talált. A rendőrség őrizetbe vette a támadó diákokat. A Campolungában megjelenő liberális párti „Glasul Bucovinei”-mai számában felháborodással tárgyalja Falk zsidó diák gyil-

kosának, Totu Nicolaenak felmentését és a campolungi verőket „justimordnak” minősíti. Zelea Codreanu felmentése után ez már a második eset, — írja a lap — amikor az igazságtügyi hatóságok maguk tapossák lábbal az igazságot. A lap megállapítja, hogy Totu közönséges gyilkosságot követett el s ezért a súlyosbíró körülmények betudásával — legalább is tíz évi súlyos fegyházbüntetést érdemelt volna. Ezzel szemben — folytatja a lap — az történt, hogy Totuból nemzeti hőst csináltak s egyben utat mutattak az amúgy is féktelen diákságnak a szörnyűségek elkövetésére. A lap egyébként követeli, hogy az igazságtügyi miniszter Totu s Zelea Codreanu ügyében újrafelvételt rendeljen el.

A kantoniak Sanghai előtt állanak.

Lázasan készülődnek a város védelmére. — Kantoni csapatok győzelmes előnyomulása. — A két hadsereg döntő összecsapás előtt.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A sanghai-i jelentések szerint a sztrájkmozgalom vezetői elrendelték a sztrájk befejezését. Ezzel a további kivégzéseket akarják megszüntetni. Vidékről naponta 5000 ember fog bevonulni a városba, Sanghai védelmére. Sanghai körül a helyzet úgy alakult, hogy minden a egymással szemben álló két hadsereg versenyfutásától függ. A kantoni csapatok Hong Csau-ból kiindulva Sanghaitól délnyugatra száz mérföldnyire vannak, míg Csang Csun Csang új hadserege Nankingból Sanghaitól 150 mérföldnyire törekszik a város felé. Csang Csun Csang tábornok 90.000 emberrel át akarja venni Sanghai védelmét. Sun tábornok teljesen eltűnt, hír szerint meggyilkolták. Az ott állomásozó európai csapatok megszállták a nemzetközi negyed és francia, koncessziós terület körül megvont katonai vonalat. Az angolok már a tüzlérséget is partraszállították s egy kórházat berendeztek. A nankingi jelentések szerint Csang Csun Csang véglegesen elveszítette

az északi csapatok főparancsnokságát. A kínai városrészekben teljesen helyreállott a forgalom, a kivégzések is megszűntek. A kivégzések alatt különösen a kínai negyedek nyújtottak borzalmas képet, az emberek arcára kiült a halálfelelem, senkisémet tudta, mikor kerül rá a sor.

A londoni jelentések szerint az alsóházban munkáspárti oldalról szóvá tették azokat a híreket, amelyek szerint a Kinába szállított indiai csapatok fellázadtak. Chamberlain erőlyesen megcáfolta a híreket.

Egy későn este érkezett távirat szerint Sanghai birtokáért az első döntőütközet Fong-hien mellett megtörtént és a kantoniak nagy győzelmet arattak. A harc szintere Sanghaitól negyven kilométer távolságra volt és az ütközet eredményeként a kantoniak tizenöt kilométerrel előnyomultak Sanghai felé. A döntő összecsapás, amely megpecsételi a két hadsereg sorsát, közvetlenül Sanghai mellett várható.

Grozavescu vagyónára igényt tart a gyilkos feleség.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Neukirchen Hermann dr. közjegyző már elkészült a tragikus végű Grozavescu Traian hagyatékának leltározásával. Az egyik bécsi biztosítóintézet a közjegyzőnél letétbe helyezett 10.000 dollárt, mely összegre Grozavescu mintegy fél év előtt biztosította magát.

A két esztendő gyermek gyámságát Grozavescu édesanyja vállalta el és így a világhírű tenorista árvája végleg Lugosra kerül. A merénylő Grozavescuné első házasságából származó, immár 7 esztendő leánykáját, az első férj, Caltun volt őrnagy vette magához, a ki állandóan Nagyszebenben él.

Grozavescu édesanyja és nővére a hagyatéki ügyek lebonyolítását Preminger Márkus dr. ügyvédre bízták.

Grozavescuné állítólag erősen bizik felmentésében, mert reméli, hogy az orvosi szakértők véleménye alapján az esküdtszék meg fogja állapítani beszámíthatatlanságát. Ebben az esetben Grozavescuné igényt tarthat a 10 ezer dollár biztosítási összegre és a hagyaték egy részére. Grozavescuné állítólag érvényesíteni akarja ezen igényét felmentése esetén. — Ezzel szemben a Grozavescu-család ügyvédje, Freminger dr. a következőkben fejtette ki álláspontját kérdezősködésinkre:

— Nem tudom, hogy Grozavescuné valóban igényt támaszt a biztosítási összegre, tény azonban az, hogy Grozavescu a biztosítást felesége javára kötötte meg. Mivel Grozavescu halálát felesége idézte elő, Grozavescu Nelly teljesen eljátszotta igényeit. A polgári bíróságnak — véleményem szerint — a büntetőbíróság ítélete nem prejudikálhat és a polgári bíróság, amelynél a hagyatéki eljárást megindítjuk, Grozavescunét függetlenül a büntetőbíróság ítéletétől, ki fogja zárni az öröklésből és az egész örökséget a biztosítási összeggel együtt a két esztendő árvának kell, hogy megítélje.

Egy titokzatos névtelen feljelentő

Leleplezi Georgescu tanítónő gyilkosait, de ő maga névtelenül marad. — Szemtanu, aki bűntársa lesz a gyilkosoknak.

Caracalból jelentik: Annak idején részletesen beszámoltunk arról a kegyetlen gyilkosságról, amelynek Paraschiva Georgescu fiatal tanítónő esett áldozatul. A nyomozó hatóságok eleinte szerelmi féltékenységből eredő bosszúra gondoltak, most azonban a véletlen lerántotta a leplet az igazi gyilkosokról, akik azonban az igazságszolgáltatás elől nyomban a gyilkosság elkövetése után ismeretlen helyre menekültek.

A lezárt ügy aktái ugyanis néhány nappal ezelőtt egy névtelen feljelentés nyomán kerültek ismét elő az irattárból. A névtelen levél arról értesíti a caracali ügyészséget, hogy a szerencsétlen tanítónő gyilkosai Triscoiu és Spiridon Popa nevű banditák voltak, kik pénzt sejtettek a fiatal nőtől s azért ölték meg. A tanítónő azonban szembezárt támadóival, segítségért kiáltott s a névtelen feljelentő — aki véletlenül épen akkor haladt el a tanítónő ablaka alatt — látta, hogy Paraschiva Georgescut Triscoiu és Spiridon Popa fojtogatják. Az ismeretlenség homályába burkolódzott szemtanu a látványtól megdermedve, tehetetlenül nézte végig aztán a gyilkosságot, s még akkor is az ablak alatt állt, amikor a banditák kiléptek az uccára. Természetesen nyomban lefogták és vele is végezni akartak, ő azonban könyörögni kezdett és azt ígérte a banditáknak, hogy menedékhelyet ad nekik, ha életben hagyják. A két bandita erre az ajánlatra hajlandónak mutatkozott s ő napokon keresztül rejtette magánál a két gyilkost, akiknek közben a nevét is megtudta. Egy éjszaka azonban nyomtalanul eltűntek házában padlásáról a banditák s csak egy később kapott hírből értesült arról, hogy Triscoiu és Popa külföldre szöktek, mert különböző bűncselekményeik miatt már nagyon égett talpuk alatt a föld. A caracali ügyészség rendelkezésére most nagyarányú nyomozás indult meg a névtelen feljelentő személyének kiderítésére.

Averescu miniszterelnök Aradra jön

Kedden délben érkezik az aradi pályaudvarra Averescu generális a feleségével és több miniszterrel. — A megye és a város imponáns fogadtatásra készül.

(Arad, február 25.) Előkelő vendége lesz kedden Aradnak. Az aradi prefektúra ma távirati értesítést kapott arról, hogy kedden érkezik meg Aradra Averescu miniszterelnök felesége társaságában. A miniszterelnök — a távirati értesítés szerint — a keddi déli vonattal érkezik meg Predeal felől és kíséretében több miniszter és előkelő bucaresti-i politikus lesz. Hétfőn érkezik meg Goldis László kultuszminiszter is Aradra. Az előkelő vendégek fogadtatására nagyszabású előkészületek folynak. Ma délelőtti a megyei prefektúrán megbeszélést tartott Prodan tábornok, Boneu Vazul prefektus, Angel István dr. polgármester és Mutiu Traian rendőrprefektus, akik megállapították a fogadtatás részleteire vonatkozólag. Az aradi állomáson Gergely püspöknek és a hatóságok fejének vezetésével Aradváros társadalmanak színe-java fogadja Averescu miniszterelnököt és feleségét, akiket Gergely püspök fog üdvözölni. Utána Boneu Vazul prefektus a megye és Angel István dr. polgármester Aradváros nevében tart üdvözlő beszédet. A fogadtatásnak minél imponásabbá való tételére Boneu Vazul prefektus kéri Aradváros polgárságát, hogy a jelzett napon lobogózzák fel a házakat és jelenjen meg minél nagyobb számban az állomáson történő fogadtatáson.

A miniszterelnököt a prefektus látja vendégül. Délután a prefektúrán fogadtatás lesz, amikor az aradi testület és egyesületek kiadottsággal tisztelegnek Averescu miniszterelnök előtt. Este az előkelő vendégek részt vesznek az árvízballon, ahol a Kulturpalota színpadján fogalmak helyet az ott felállított díszasztal mellett. Az eddigi értesülések szerint az előkelő vendégek szerdán reggel hagyják el városunkat.

Megkezdheti működését a Kölcsey-Egyesület.

Elismerik az aradi magyar kultúregylet jogi személyiségét. — Tévedésen alapult a minisztérium kedvezőtlen véleményezése.

(Arad, február 25.) Esztendőnk óta küzd az aradi Kölcsey-Egyesület alapszabályainak jóváhagyásáért és jogi személyiségének elismeréséért. Az eddigi sikertelenség sajnos akadályozta ezt a nagymultu kultúregyletet úgy a nyilvános működésben, mint adminisztrációjában is. A nyilvános előadások rendezése a nehézségek miatt egyre ritkább lett, közgyűlést és választmányi ülést pedig évek óta nem tudott tartani az egyesület. Amikor évtizedes jogi személyiségének bírói elismerését kérte az egyesület, az aradi törvényszék köztudomásúlag elutasította a kérést, noha az elnökök Hargot tanácsos az elismerés mellett külön véleményt adott. A közoktatási minisztérium népkulturális osztálya azonban az egyesületnek hatályon kívül helyezett régi alapszabályait véve alapul, tévedésből a bemutatott új alapszabályok helyett, tiltakozott az elismerés ellen. A bírói döntés ellen beadott felebbezés a temesvári Tábla előtt fekszik és csatolva van hozzá a városi Kulturpalota igazgatóságának tanúsítása arról, hogy maga ez a palota és minden kultura szempontjából örök értékű in-

tézményei a Kölcsey-Egyesület műve, amely mindig tiszta kulturális munkát végzett.

Az egyesület felkérésére dr. Parecz Béla képviselő ismételtén eljárta a minisztériumban, hogy a tévedést kimutatva, kieszközölje a kedvezőtlen vélemény visszavonását. Sok utánjárás után — mint Bucurestiből jelentik — most végre sikerült a képviselő buzgólkodásának eredményt elérnie. Megállapították, hogy tényleg a hatálytalan régi alapszabály miatt elleneztek az egyesület elismerését, az ugyanakkor bemutatott új és az impériumváltozás óta fennálló alapszabályokat a minisztérium a maga részéről jóváhagyási záradékkal látta el és megkeresést intézett a temesvári Tábla elnökéhez, amelyben értesíti, hogy nincs semmi kifogása az egyesület elismerése és bejegyzése ellen. Most már a Tábla előreláthatólag akadálytalanul helyt ad a felebbezésnek és elismeri a Kölcsey-Egyesületet és bejegyezteti az aradi törvényszékkel. Ilyenformán végre az egyesület ríjászervezheti életét és egész erővel neki láthat hivatása teljesítésének a magyar kultura szolgálatában.

Megalakult a magyar egységspárt centruma.

A párt elnöke cáfolja a többség bomlásáról elterjedt híreket.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Tegnap este mintegy negyven egységspárti képviselő baráti összejövetelre gyűlt egybe Ráday Gedeon gróf lakásán. Az összejövetellel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Ráday meg akarja alakítani a baráti értekezletre összegyűlt képviselőkkel az egységspárt centrumát, azokkal a csoportokkal szemben, amelyek a párt kobelén belül bizonyos kérdésekben különvéleményt alkottak maguknak. A centrum tagjai a legapróbb részletekben is magukévá teszik Bethlen gróf miniszterelnök felhívását és egy szűkebb, baráti kört kívánnak összehozni, hogy bizonyos kérdésekben követendő álláspontjukról tanácskozzanak.

A csoport megalkotását a falusi kislakásépítő szövetségekről szóló javaslat tárgyalása tette aktuálissá, mivel ebben a kérdésben az egységes párt tagjai között bizonyos ellentétek származtak. Különösen a liberális szárny a pártnak nem tartja a javaslatot kielégítőnek. Ezeknek a megszervezett csoportjával szemben Ráday azokat a képviselőket gyűjtötte össze, akik egyik csoportban sincsenek kötve és társadalmi téren is együttállanak. Az összejövetelről rövid kommunikét adtak ki, amely szerint az értekezlet nem foglalkozott aktuális kérdésekkel, hanem tisztán megújítása volt azoknak, a mult nemzetgyűlésen is szóban volt, baráti összejöveteleknek, amelyek az egymáshoz gondolkodásban közelálló képviselők a párt egységének biztosítására és a párt eredeti programjának megővése céljából rendeznek. A baloldali sajtó erősen kiélezi az összejövetel jelentőségét.

A lapok nyilatkozatra kérték fel Almássy

Lászlót, a párt elnökét, aki azon véleményének adott kifejezést, hogy minden csoportosulás legfeljebb a párt megerősítésére törekedhet, ment teljesen kizártnak tartja, hogy bárki is a miniszterelnök ellen próbálna sorakoztatni a képviselőket, hiszen az egységes párt osztatlanul Bethlen politikája mögött áll.

Ráday Gedeon a 8 Órai Ujságnak kijelentette, hogy az egységspártban szó sincs centrum-csoportosulásról, mint azt a sajtó hangoztatta. Csupán lakásán baráti megbeszélésre jött össze néhány párt tag, akik között nem volt szó politikáról.

Hetven millió örökséggel — a börtönben

Constantából jelentik: Még évekkel ezelőtt történt, hogy a constantai törvényszék többrendbeli váltohamisítás, csalás és sikkasztás miatt öt évi börtönbüntetésre ítélte Craniceanu Anna asszonyt, egy dús gazdag földbirtokos elzúllott leányát. A szélhámos asszonynak azonban a büntetés kitöltése elől sikerült külföldre szökni és Párisban telepedett le. Néhány nappal ezelőtt aztán hírt vett, hogy atyja, Georgescu földbirtokos megközelítőleg 70 millió lej vagyon hátrahagyásával elhunyt. Nyomban vonatra ült és Heléna Godart névre kiállított hamis utlevéllel visszatért Constantába, hogy a hagyatékot átvegye. A rendőrségen tudomást szereztek Craniceanu asszony hazatéréséről, detektiveket küldtek ki érte és személyazonosságának megállapítása után letartóztatták. Érdekes, hogy Craniceanu asszony 10 millió lejt ajánlott fel jótékony célra, ha a büntetés letöltése alá felmentik.

A házasság válsága.

Hozzászólás — Csángóországból. — Ne a korzón keressünk feleséget. — A társadalomnak kell megjavulni, hogy a házasság intézménye kikerüljön a válságból.

Egyre több levél érkezik szerkesztőségünkbe, amelyek mind hozzászólások a házasság válságának megoldásához. A mai posta aztán egy egészen érdekes levelet hozott, Itcaniból, Csángóországból küldte írója. Gátfalvy Henrik CFR. főfelügyelő, aki ott van a Kárpátokon is régi, hű olvasója lapunknak. Mai számunkban is két hozzászólást közlünk le. Az egyik a messziföldről, Csángóországból jött levél, amely egyszersmind oly jólesően hat, mint egy testvéri üdvözlés a távolból, a másik pedig egy iparosasszony igen érdekes és intelligens véleménye a házasság válságáról.

Miért boldogtalan most annyi házasság?

Régebben azt mondták, hogy csak a szerelmi házasság lehet boldog. Van benne valami. De legyen az a szerelem bármilyen heves, (sőt annál inkább) hamarosan elszáll. A szerelemnek át kell alakulnia szeretetté, vagy legalább is szimpátiává — sok házasság már csak szimpátiával kezdődik! Ha nincsen szimpátia, akkor beáll a gyűlölet és akkor a legjobb a válás.

Tehát szimpátia legalább is kell, együttérzés, megértés a házastársak között. Emberek vagyunk és egyikünk sem angyal, de nem is ördög — és ezt be kell látniuk a házastársaknak.

S itt van a baj: a mi husz-huszonöt éves gyerekeinknek nincsenek még tapasztalataik, nem tudják, hogy mi az élet! Ha érett ésszel házasodnának, nem válnának el olyan hamar... de hát, természetesen, ez abszurdum: a házassággal nem lehet negyven éves korig várni! — De azért vagyunk mi itten, mi a sorstól megtört, tapasztalatokra tanított szülők. Ha beállt hozzánk a tizenkilenc-husz éves ifju, mint kérő, — akkor, ha a leánykánk talán még csak tizenöt-tizenhat éves, küldjük szépen el azzal a biztatással, hogy jöjjön vissza hat-nyolc év múlva, majd akkor tartunk eljegyzést. De ha a leányunk már tizennyolc-husz éves, akkor ne is álljunk már szóba a „komoly” kéréssel.

Véleményem szerint sok válásnak a férfi fiatal kora az oka: huszonhat-huszonnyolc éven alul ne nőüljön meg senki, husz éven alul leány ne menjen férjhez! Ne ijedjünk meg, ha husz éves leányunkat jó erőben levő harmincöt éves férfi kéri meg: inkább legyen ezzel közepesen boldog huszonöt évig, mint egy huszonkétévessel — huszonöt napig.

Azután, ha a fiatalok családi életében beáll a nézeteltérés, akkor mi szülők, legyünk az okosak és a fiatalok száz eset közül kilencvenötben ki fognak békülni. Hanem a mamát, a mi kedves életpárunkat ne engedjük beleszólni, mert hát ő mégis csak — anyós! És a mamák, — amilyen hamar szeretik a leányukat férjhez adni, olyan hamar készek is azokat elválasztani.

Azt mondják, a jó házassághoz házias asszony kell. Felfogás dolga! Én bizony már a második felét taposom az ötödik X-nek, de azért bizony jobb szeretem, ha a feleségem tőden és tisztán nyit nekem délben ajtót, mint ha a lisztes köténnyel és papucsban várna a konyhában. Pedig hát az utóbbi a házias és takarékos. Aki házias feleséget keres, ne akarja menyasszonyát a korzón megtalálni és a korzóba kisleány ne menjen ilyen férfihez. Van elég leány, aki viszont csak a háziasra, az anyaságra született. Tessék azokból választani!

A válás igazi oka.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az eddigi hozzászólásokból azt látom, hogy főleg csak társadalmi és pedig egyoldalú nézőpontból világították meg a házasság válságának kérdését. Én egyszerű, kispénzü iparos 30 éves felesége vagyok és uram egyike a legjobb férjeknek. Az iparos középosztály családi élete is más, mint az uraké, mások

tehát az okok is, amelyek szerencsétlenné teszik az alsóbb néposztály házasságait. Eléggé intelligensnek érzem magam, hogy szószólója legyek ennek az osztálynak a problema megvitatásában.

Nem a férfi, nem a nő teszi szerencsétlenné a házasságokat, hanem a társadalom, a mely ilyenre neveli az embereket. Most inkább mint valaha, nem az egyéni, emberi értékek szerint ítélik meg az embereket, hanem a ruha szerint. A szülők azután ilyen szellemben nevelik gyermekeiket, akik belesodródnak abba

Nyilatkozik Arad új lutheránus püspöke

Frint Lajos aradi püspök a lutheránusok romániai helyzetéről. — Anyagi gondokkal küzd a népes egyház.

(Arad, február 25.) Fr i n t Lajos, Románia magyar lutheránus püspöke, tegnap este kapta meg a hivatalos értesítést arról, hogy csaknem egyhangulag megtörtént a püspökké való választása. Ma délután felkerestük Fr i n t Lajos püspököt, aki kijelentette, hogy a szavazatszedő bizottság által készített jegyzőkönyvet báró Ambrózy Andor viszi Bucurestibe és tudomásvétel végett átnyújtja a kultuszminiszternek. A püspöki beiktatás valószínűleg március végén fog megtörténni. Az esküt valószínűleg egy Aradra érkező miniszteri kiküldött kezébe teszi le a püspök, de az sincs kizárva, hogy Bucurestibe kell utaznia, ahol az esküt a király, vagy a miniszter kezébe teszi le.

— A beiktatás és az eskü letétele után —

Hamiskártyás, házasságszedelő, nemzetközi szélhámos...

Az angol gyáros aradi kifosztóját a turnu-severini rendőrség is körözi. — Az esküvői lakomán faképnél hagyta a násznépet a vőlegény.

(Arad, február 25.) Az Aradi Közlöny tegnapi számban megírtuk, hogy Sidney Miden nevű angol textilgyáros a Lökösháza felől Aradra érkező gyorsvonaton egy hamiskártyás hálózába került és az érintett kártyával száz angol fontot elnyert tőle a vonaton. A gyáros az aradi állomási rendőrségen tett feljelentést megérkezése után, de a rendkívül elegáns megjelenésű hamiskártyás időközben eltűnt a vonatról. A bevezetett nyomozás folyamán meglepetést keltett a turnu-severini államrendőrség körözött távirata, amely ma délelőtt érkezett Aradra. Turnu-Severinből ugyanis egy házasságszedelőt keresnek, akinek személyleírása pontosan ráillik az Aradról körözött hamiskártyásra.

A körözött távirat részletesen beszámolt a házasságszedelő fizetéseiről, amelyekből megállapítható, hogy veszedelmes nemzetközi szélhámos garázdálkodásáról van szó. Ezelőtt két hónappal egy elegáns fiatalember érkezett Turnu-Severinbe, aki több nyelven beszélt és bejutott a legelőkelőbb családokba. Utlevéllel jött Magyarországból és az utlevél Körössy Elemér névre volt kiállítva. A fiatalember azt állította, hogy Nagykörösre való és előkelő nemesi családnak tagja. Megismerkedett egy gazdag földbirtokos családdal és udvarolni kezdett a földbirtokos egyetlen leányának. Több ízben „apróbb” pénzzavarából kiségitette magát és így lassanként körülbelül százezer lejt kért kölcsön. Két héttel ezelőtt elutazott Turnu-Severinből azzal, hogy február végén tartandó esküvőjére visszaérkezik.

Az angol textilgyáros kifosztása egy időbe esik a szélhámos visszautazásával. Az állítólagos Körössy Elemér tegnap tartotta meg esküvőjét menyasszonyával és a család nagy meglepetésére a fiatal férj eltűnt az esküvői lakomáról. A földbirtokos gyanakodni kezdett, mert a férj a hozományra ismét több mint százezer lejt vett fel. Titokban értesítették a rendőrséget és egy rendőrkommiszár ment ki az állomáshoz, hogy az esetleg szökésben lévő fiatal férjet letartóztassa. A komiszár utközber találkozott Körössyvel, akitől elkérte utlevélét. Körössy valami mesét talált ki, hogy miért kellett eljőnie a lakomáról és a rendőrtiszt szemelattára visszafelé indult. De amint

a forgatagba, amelyből nem tudnak szabadulni. Alarcban és álruhában mutatkoznak egymás előtt, így ismerik meg egymást és csak a házasság közelségében és intimitásában derül ki, hogy a hősszerelmesnek hitt vőlegény, egészen hitvány ember és a bájos, elegáns, szende menyasszony nyelves, lompos s romlott hölgy. A mi társadalmi osztályunkban sem a férfi, sem a nő nem érnek rá arra, hogy toiletteügyek és egymáson való túltevés, zsúr-pletykák házasságrontó utvesztőjébe tévedjenek. Mindketten dolgoznak napestig és súlyos kenyérgondjaik teszik elviselhetetlenné az együttélést, illetve együttnyomorgást. Itt csak a társadalmat lehet okolni és annak nevelési módszerét. Ha megváltozik a társadalmi rend, mások lesznek az emberek és jobbak, nemesebbek az együttélés formái is.

Tisztelettel: N. N.

mondotta az új püspök — meglátogatom az egyházközségeket és megkezdem a lutheránusok lakta városokban a hitközségek megalakítását. Bucurestiben, lasiban és több regáti városban nagyon sok lutheránus él, akik nincsenek egyházközségekbe tömörítve. Egyelőre még válságos helyzetben vagyunk, mert nem állnak megfelelő anyagiak a rendelkezésünkre. A szuperintendencia segélyét az idén nem kapjuk meg, mert a választás csak most történt meg és ez a tétel nem szerepel a költségvetésben.

— Reméljük — fejezte be az ősz püspök — hogy ezeket a válságos időket teljes erőben átküzdjük és megkezdhetjük a vallásos és kulturmunkánkat Romániában.

Előkészületek az árvizbálra

Társadalmi esemény lesz Aradnak a március elsejei árvizbál.

(Arad, február 25.) Aradváros társadalmának reprezentáns egyéniségei dolgoznak megfeszített erővel és dicséretes buzgalommal a március 1-i árvizbál sikerét, amelyen — mint lapunk más helyén beszámolunk — Averescu miniszterelnök s felesége, Goldis László kultuszminiszter és más bucaresti-i előkelőségek jelennek meg. Az aradi jótékony hölgyek: báró Nopcsa Elekné, dr. Ispravnic Severné, báró Popp Aurelné, dr. Bogdan Virgílné, dr. Botis Tivadarné, Münz Mártonné, Nasta Viktorné, Leölkes Béláné, Probst Böske, Steinitzer Jenny, dr. Szalay Károlyné, Mihulin Miklósné és több urasszony vezetésével erősen dolgoznak, hogy a bál szép, stílusos és tényleg a szezon legfényesebb, legelőkelőbb táncmulatsága legyen. A nagyarányú előkészületek tényleg beigazolójak, hogy ez a bál olyan társadalmi esemény lesz Aradon, amelyben a város közönségének igen ritkán van és lesz része.

Az aradi hatóságok fejei: Prodan tábornok, Boneu Vazul prefektus, Angel István polgármester és Mutiu Traian rendőrprefektus személyesen állanak az előkészítő munkálatok élén és minden erejükkel odahatnak, hogy a március 1-i dátum aranybetűkkel legyen berögzítve Arad közönségének emlékezetébe. A kulturpalotai páholyokért hallatlan versengés folyik, szinte hihetetlen árakat ígérnek egy-egy páholyért, azonban tekintve, hogy összesen négy páholy lesz, az igényeknek csak kis százalékát lehet kielégíteni. A város közönsége türelmetlenül várja ezt a ragyogó báli éjszakát, amelyhez hasonló aligha volt Aradon.

Készül a középiskolai reform.

Megállapították a javaslat alapelveit.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Averescu tábornok és Petrovici közoktatásügyi miniszter hosszabb megbeszélést folytattak a középiskolai reform javaslati ügyében. A tanácskozásról Petrovici miniszter így nyilatkozott:

— Megbeszéltek a miniszterelnök urral a javaslat fundamentális elveit s megállapodtunk egy alsóbb és egy felsőbb ciklus bevezetésében, ami a javaslatban körvonalozott anyag kisebb megváltoztatását teszi szükségessé. A javaslat főbb elvei megmaradnak anélkül, hogy a részletekre vonatkozó módosításoktól, amiket a törvényhozás tagjai fognak beterjeszteni, elzárkóznék.

A miniszterelnök egyébként köszönetét fejezte ki a közoktatásügyi miniszternek ebben az ügyben tanúsított konciliáns magatartásáért.

Művészet.

* A színház heti műsora, Szombat d. u. 3 és fél órákor: Noszty-fiu esete Tóth Marival, vígjáték. (Féltárú helyárak.) Este 8 és fél órákor: Chopin, operett. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Vasárnap délután 3-ór: Eva, operett. (Mérsékelt helyárak.) Délután 6 órákor: Szomorúságának éneke, dráma. (Mérsékelt helyárak.) Este 8 és fél órákor: Chopin, operett. (Bérletszűnet.) Hétfő: Chopin, operett. (C. bérlet.) Kedd: Chopin, operett. (A. bérlet.) Szerda: Nem nőszülök, vígjáték. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Csütörtök: Nem nőszülök, vígjáték. (C. bérlet.) Péntek: Nem nőszülök, vígjáték. (A. bérlet.) Szombat délután 3 és fél órákor: Csókasszony, operett. (Féltárú helyárak.) Este 8 és fél órákor: Cirkuszhercegnő, operett. (Huszonötödik előadás új beállításban.)

* Basiides Mária, a berlini és budapesti állami operák tagja, a legkiválóbb alténekesnő, akinek külföldi hangversenyei mindenkor és mindenütt zsúfolt házak előtt zajlanak le. Hétfőn, február 28-án tartja egyetlen aradi hangversenyét. A szenzációs műsoron többek közt a legszebb Beethoven, Brahms és Strauss dalok szerepelnek. Jegyek Sándor F.-nél.

* Válságban Magyarországon a vidéki színészet. Budapestről jelentik: Tegnap délután az Országos Színészegyesület ülést tartott, amelyen a vidéki színészek sürgős segítyezése ügyében foglaltak állást és vélemények hangzottak el, hogy ennek hiányában az egész vidéki magyar színházak igazgatói egyértelműen kijelentették, hogy ha azonnal leghatásosabb segítséget nem kapnak, bezárják színházait és elbocsátják az összes színészeket. A kormánykörök már meg is ígérték a támogatást.

FILHARMONIKUS CONCERT március 3.
Jegyek SÁNDOR FERENCNÉL Arad.

* Az aradi színházi iroda hírei, Szombaton eseménye lesz a színháznak a Chopin premíerié. Aki ismerik Chopin és George Sand szerelmét, azok nagy gyönyörűséget fognak találni az operett-ujdonságban, amelynek zenéjét Chopin remekműveiből állították össze. A színház minden lehetőt elkövetett a siker érdekében, amely nem is fog elmaradni. A sikert különben a szereposztás is biztosítja. Havassy Mimi, Betegh Bébi, Kiss Mária, Szentgyörgyi Mária, Pailay Manó, László Andor, Győző, Olasz, Kun, Révész és Kővári nagyszerű szerepeket látszanak. — Szombat délután félhelyárakkal, teljes esti előadásban, a Noszty-fiu esete Tóth Marival kerül színpadra. — Cirkuszhercegnő — 25-ször. A jövő hét szombatján új beállításban és új szenzációs attrakciókkal huszonötödöszer kerül színpadra a diadalmas Cirkuszhercegnő. — Nem nőszülök, Szenes Béla kacagató vígjátéka lesz a jövő hét szenzációja. Egy hét óta folynak a próbák ebből a nagyszerű vígjátékból. — Városszerzte nagy az érdeklődés a március 3-i nagyszabású élő gyermekújság iránt, amelynek rendezését az öltötes Győző Alfréd vállalta magára. A vezércikkétől, amelyet Spectator írt, a hirdetésekig bájos aradi gyermekek fogják megszervezni az újság egyes rovatait. A prólogust Balla Böske írta. Lesz ezenkívül klasszikus tánc, mese, tréfa, szóval minden, amivel Gara Akos kedveskedni akar kis hallgatóinak. — Szombat este a Chopin premíerié 8 órákor kezdődik.

Felfüggesztik Fekete Mihály koncesszióját

Ujabb válság előtt áll a tomesvári magyar színház. — Fekete igazgató nem teljesítette a koncesszió megadásának feltételeit.

(Az Aradi Közlöny timisoarai tudósítójától.) A timisoarai színház ügylészük, újabb válság előtt áll. Fekete Mihály színigazgató ugyanis nem teljesítette azokat a feltételeket, amik a végleges koncesszió elnyeréséhez szükségesek, noha azok teljesítésére több ízben haladékot kapott. Ennek következtében dr. Dobosan János főpolgármester valószínűleg felfüggeszti Fekete játszási engedélyét. Az Aradi Közlöny timisoarai tudósítója beszélgetett erről a kérdéssel Gradinariu Emil timisoarai kultúratanácsnokkal, aki a következőket mondotta:

— Fekete Mihály még január elején megkapta az előzetes működési engedélyt a városától azzal, hogy nyolc nap alatt teljesíti a minisztériumban az előírt kötelezettségeket. Ezekhez tartozik a 100.000 lej kaució, az állampolgárság kérdése és a színeszek játszási engedélyének megszerzése. E feltételek teljesítése után kapja meg az igazgató a minisztériumtól a végleges koncessziót.

A főpolgármester ismételt adott haladékot Fekete-nek a végleges koncesszió megszerzésére, de azóta 40 nap múlt el és a színigazgató mégsem teljesítette a feltételeket. Legutóbb a főpolgármester határozatot hozott, amelyben felfüggeszti a játszási engedélyt, de aztán mégis öntanos utolsó halasztást adott azzal a kikötéssel, hogy ha február 24-én Fekete be nem mutatja a végleges koncessziót, akkor a felfüggesztő határozat életbe lép. Fekete erre Bucurestibe utazott és a minisztériumban letett 50.000 lejt, amiről nyugtát is kapott, de semmiféle irattal nem igazolta, hogy az összes feltételeket teljesítette és hogy a végleges koncessziót megszerzte. Ugy látszik, hogy Fekete egyszerűen végleges koncesszió nélkül akarja lejátszani a szezont, amely ugyanis a végéhez közeledik. A főpolgármester el akarja magáról hátrítani a felelősséget az igazgató viselkedése miatt és felfüggeszti Fekete előadásainak megtartását.

Terjed a spanyolnátha Aradon.

Uj, veszedelmesebb formában jelentkezik a náthaláz. — Intézkedni kell az iskolák további zárva tartása ügyében.

(Arad, február 25.) Egyre veszélyesebb méreteket ölt Aradon a spanyol-lárvány. Majdnem minden családnak vannak betegek és azáltal, hogy az emberek a betegség kezdetén továbbra is kint járnak, akaratlanul is terjesztik ezt a veszedelmes betegséget. Az orvosok megfigyelése szerint a spanyol-lárványnak egy újabb veszedelmes válfaja kezd fellépni: a fejnáthaláz. Az influenza-baktériumok az agyra húzódnak és a homokórával kombinált fejtáncok okoznak, ami életveszéllyel jár. Eddig két ilyen esetről tud a városi orvosi hivatal, a legújabbat má jelentették be: özvegy Kass Kálmánné, Caragiale 22. szám alatt lakó aradi urlasszony személyében. Valószínű azonban, hogy több hasonló eset van Aradon. Ezeket — eléggé könnyelműen — nem jelentették be. A fejnáthaláz 1918—19-ben különösen Bécsben pusztított, amikor a bécsi kórházakban százával feküdték a betegek. Sok esetben okozott halált. A járvány terjedése mindenestre fokozottabb figyelmet követel, az aradi egészségügyi hatóságoknak plakátokon kell figyelmeztetni a város lakosságát a leg-

egyszerűbb védekezési módszerekre, mert félt, hogy ha nedvesebb idő áll be, a városban még inkább elterjed a spanyol, ami beláthatatlan veszedelmet jelent.

Még egy körülményre kell vigyázni az aradi egészségügyi hatóságoknak. Az öt napra terjedő iskolabezárások holnap és hétfőn véget érnek és a miniszteri rendelet értelmében a helyi hatóságoknak nincsen joguk arra, hogy 5 napon túl meghosszabbítsák a bezárást. A mostani viszonyok között azonban veszélyes volna, ha az iskolákat újra megnyitnák és ezzel új utat nyitnának a járvány terjedésének. Az aradi illetékes hatóságoknak haladéktalanul jelentést kell ezért tenniük, a város polgársága érdekében, a minisztériumnak és ideiglenesen, míg a járvány terjedését sikerül megakadályozni, kérni a bezárások meghosszabbítását.

A járvány Arad megyében is, azonkívül különösen a Bánátban terjed veszedelmes mértékben. Az iskolákat már mindenütt bezárták és a hatóságok mindent elkövetnek, hogy leküzdjék a járványt.

Meztelen ember a szerb skupstinában.

A rendőri brutalitás véres bizonyítéka a képviselőház előtt. — A belügy-miniszter állása megrendült a botrány miatt.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.) A parlamentek történetében eddig még páratlanul álló esemény történt a skupstina tegnapi ülésén. A képviselőház a Radics-párt indítványával foglalkozott, amelyben kérték Maximovics belügyminiszternek vád alá helyezését, mert a választásokon visszaélt hivatalos hatalmával. A belügyminiszter a vádak elhangzása után az emelvényre ment és kijelentette, hogy a vád hazug és nem valószínű, hanem bizonyítani kell. Alig mondta ki ezeket a szavakat, amikor megdöbbentő esemény történt.

Az ülésterem ajtaja hirtelenül kinyitott és az ellenzéki képviselők behozták a terembe egy teljesen meztelen férfit, akinek a teste az imlegelésektől csupa vér és kék folt volt.

— A rendőrségtől hoztuk — kiáltották a képviselők — ott verték véresre.

A szörnyű látvány megdöbbentően hatott, a kormánypártiak halotti csendben, percekig szótlanságban nézték a férfit. A teremben pillanatok alatt elterjedt a hír, hogy a belgrádi rendőrbiztos az elmúlt éjszaka tartóztatta le a szerb képviselőt, akit a fogdában megrögztek. Az

ellenzék néhány perc múlva újra elkezdett lázolni:

— Megdöbögtek, mert bosszút akartak állni rajta. Itt van a véres bizonyíték.

Végre felocsudtak a kormánypártiak is meglepetésükből és ingerülten tiltakoztak az ellenzék által inszenzált jelenet ellen. Fekete: kavargás és fülsiketítő lármák keletkeztek, a kormánypártiak ki akarták tuszkolni a véres férfit, az ellenzékiek azonban utjukat állták. A nagy botrány közepette az elmők hirtelenül felfüggesztette az ülést, a parlamenti örök pedig elvezették a férfit.

Az események hatása alatt a miniszterelnök sürgős minisztertanácsot hívott össze, amelybe az ellenzékieket is bevonták. Hír szerint a rendőrbiztos azonnal letartóztatták Maximovics belügyminiszter helyzetét tarthatatlan.

— Égő petroleumszondák. Bucurestiből jelentik: Tintea községben tegnap kigyulladt három petroleumszonda, amelyek közül kettő a Columbia-, egy pedig az Unirea-társaság tulajdonát képezi. Mindhárom szonda működés közben gyulladt ki a villamos motor szikráitól. A kár sok millió lej.

Beszélgetés a kantoni kormány két generálisával.

Érvényesül-e a bolsevik befolyás a kantoni kormányban? — Kína nem viseltetik ellenséges érzéssel az idegenek iránt.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Shao-Li-Cse és Lu-Dzung-Lin kínai generálisok, akik a kantoni kormány megbízásából részt vettek az elnyomott népek brüsszeli konferenciáján, ma Berlinbe érkeztek, ahonnan tovább folytatják útjukat hazájukba. Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának alkalma volt hosszabb beszélgetéseket folytatni a két kínai hadvezérrrel.

Az interjú kissé nehezen megy. A két generális csak kínaiul és japánul beszél. Végre előkerítünk egy kínai orvost, aki tökéletesen beszél németül és a társalgás megkezdődhetik.

Lu-Dzung-Lin körülbelül 50 éves, alacsony, mozgékony ur, élénk, szurós tekintettel. Bőrének színe majdnem fehér, úgy, hogy az első pillanatra inkább orosz-tatár keveréknek látszik. Kína északnyugati részéből származik és 15 éven át alvezére volt Fengnek, a keresztény kínai generálisnak. Ma az északi néphadseregnek parancsnoka, amely mintegy 200.000 főből áll.

Shao-Li-Cse jóval fiatalabb, magas, szigorutekintetű férfi. Vezetőtagja a Kuomintang-párt elnökségének és a kantoni hadsereg vezérkarában működik.

A tiz legnépesebb kínai tartomány — meséli Lu-Dzung-Lin — a kantoni kormány birtokában van és meghódítottuk már a nagy Haunan-tartomány nyugati részét is. Kína lakosságának több mint fele, mintegy 270 millió ember a kantoni kormány uralma alatt áll és a Kuomintang-párt befolyása olyan rohamosan növekedik, hogy minden valószínűség szerint egy fél év múlva, de legkésőbb egy éven belül a kantoni kormány uralni fogja egész Kínát. Hadseregünk létszáma ma 550.000 ember, tehát kisebb, mint a különböző ellenséges generálisok hadseregei, azonban az ellenfeleknél hiányzik az egységes vezetés és egyébként is hibás lenne a számokból következtetéseket levonni. A kantoni kormány óriási népszerűségnek örvend, amit az is bizonyít, hogy két év előtt még csak 2000 katonánk volt, ez a kis csapat azonban elég erős volt 10 hatalmas provincia felszabadítására.

— Mi igaz azokból a hírekből, hogy a kantoni kormány Moszkva zsoldjában áll és bolsevik agitátorok működnek a kantoni kormány által uralt területeken? — kérdezem meg a tolmács útján a generálisokat.

— Kínának meg vannak a maga saját szociális problémái — feleli Lu-Dzung-Lin — és a parasztság nagy nyomora, a keletkező ipari proletariátus kizsákmányolása új szociális törvényhozást kényszerítenek Kínára. A mezőgazdaság sajátos fejlődése következtében a kínai parasztok helyzetét nem lehet az európai agrárviszonyok alapján megítélni. A munkásság helyzete sokkal rosszabb, mint az európai proletariátusé, körülbelül megfelel annak a szintnek, amelyen az angol ipar volt a XIX. század elején. A munkaidő 14—16 óra, 10—12 éves gyermekeket rogyásig dolgoztatnak és az asszonyok éjjeli munkája a mindennapi dolgok közé tartozik. — Nem volt szükség arra, hogy bolsevik agitátorok izgassák fel a népet, elegendő volt, hogy a Kuomintang-párt megígérte a viszonyoknak megfelelő megváltoztatását és a néptömegek csatlakoztak pártunkhoz.

— Igaz, hogy a kantoni kormány szövetségre lépett Szovjetországgal, ennek a szövetségkötésnek azonban nem az az oka, hogy a mi szociális politikánk alapja a bolsevizmus, hanem az a körülmény, hogy Oroszország önként és minden feltétel nélkül lemondott összes jogairól, amelyek a régebbi szerződések értelmében megillették. A kantoni kormányának az a célja, hogy az összes hatalmát mondjanak le szerződéses előjogaikról és a Kína területén alakult idegen kolóniák respektálják a kínai törvényeket. A kantoni kormány szívesen köt barátsági szerződéseket minden olyan hatalommal, amely Kínát és a mongol-fajt egyenjogúnak ismeri el.

— Kína nem viseltetik ellenséges érzéssel az idegenek iránt! — állapítja meg nyomatékkal Shao-Li-Cse, aki átvette a szót idősebb társától. — A honkongi, shanghai-i és a bankai zavargások alkalmával a kínai nem-

zeti csapatok gondoskodtak a rend fentartásáról, amikor az angol védőcsapatok kényszerültek visszavonulni. Kormányunk kinyilatkoztatta, hogy szavatol minden semleges idegen életéért és ha a harcok során idegen államok hozzátartozói károkat szenvednének, kormányunk kész minden elégtételre és megfelelő kárpótlásra. A semleges idegeneknek Kínában nincs okuk félni. A nem-angol európai misz-

A kamara és szenátus mai ülése.

Bratianu Vintila incidense Ionescu tábornokkal. — A szenátorok egy napi fizetésüket adományozzák az aviatika fejlesztésére.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Ionescu tábornok, CFR. államtitkár válaszol Georgescu Tulceanak. Beszéde elején Bratianu közbeszól:

— A miniszterelnök ur kijelentette, hogy Ionescu nem fog politikát csinálni. Ime mégis azt csinál.

Ionescu: Én adminisztrációt csinállok. A liberális kormány centralizálni kezdte a vasuti hálózatot, de vannak olyan helységek, amelyeknek nincsenek összeköttetések az országgal, hanem csak a külfölddel. Ilyen a helyzete például Mármaroszigetnek. Sok év munkája lesz a vasutvonalak tökéletesítése. Ami a tulceababadi vasutvonalat illeti, még 340 millióra van szükség, amit egyelőre nem tudnak fedezni. Tulcea helyzete azonban nem olyan rossz, mert hiszen az év tiz hónapjában a Dunán át közlekedhetik a fővárossal. Sokkal rosszabbak az állapotok Sorooca, Cahul és Hotin városokban, amelyeknek nincsenek jó vonalaik.

Bratianu Vintila kijelenti, hogy Ionescu válaszáat nem veszi tudomásul, mert a tábornok nem felelős tényező. Az illetékes miniszter kijelentéseit várja.

Gaspar az erdélyi munkásbiztosító pénztá-

szionáriusok is szabadon működhetnek, ha nem folytatnak politikai propagandát.

— Az angol misszionáriusok azonban visszaéltek bizalmunkkal és ezért kényszeríteni fogjuk őket Kína elhagyására. Mi Angliával sem akarunk háborút viselni, azonban nem ijedünk meg az angol fegyverektől és jogos követeléseinket keresztül fogjuk vinni, ha újból helyreáll a nyugalom az országban, úgy Kína szívesen fogja látni az európai tudósokat, mérnököket, kereskedőket és orvosokat, a kikre szükségünk van a birodalom újjáépítése terén.

lak működéséről beszél. Butu kormánypárti kéri az erdélyi rokkant tisztek segítségét. Capatineanu a tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat beterjesztését indítványozza. Nedelcu javasolja, hogy mindazoknak a cserkészeknek, akik a háboru alatt szolgálatot teljesítettek, adjanak emlékérmét. Iacobescu a besszarábiai járványok megfékezésére kér intézkedéseket. Zelea Codreanu panasolja, hogy a Foresta részvénytársaság Buzeuban elbocsátotta a román tisztviselőket. Áttérve a napirendre, megszavazzák az I. O. V. javaslat néhány módosítását.

A szenátus ülésén Bardescu ezredes közli, hogy a tiszti kaszinóban tegnap este a román aviatika fejlesztése érdekében tartott konferencia nagy visszhangot keltett a közvéleményben s ebben jelentékeny érdeme van Mircesou hadügynikiszternek. Dicséri Cerches szenátort, a bucaresti-i kereskedelmi és iparkamara elnökét, aki kétmillió lejt adományozott erre a célra. Javasolja, hogy a szenátorok egy napi napidíjukat ajánlják fel az aviatika fejlesztésére. A szenátus elfogadja a javaslatot, majd néhány kisebb jelentőségű felszólalás után az ülés véget ért.

Jó rendőr a véletlen.

Hogyan került rendőrkézre Egorov Feodor chisinaui kereskedő, a bukovinai rablóbanda hirhéd vezére.

Iasiból jelentik: A iasi-i rendőrség tegnap őrizetbe vette Feodor Egorov chisinaui kereskedőt, egy hirhéd bukovinai rablóbanda főnökét, akit a véletlen juttatott rendőrkézre. Egy nagyszabású rablásból kifolyólag több iasi-i detektív ugyanis razziaát tartott a pályaudvaron. A harmadosztályú váróteremben egy padon látszólag igen mélyen aludt egy jól öltözött idősebb férfi, aki, mikor a rendőrség emberei igazolásra szólították fel, kijelentette, hogy készséggel tenne eleget a felhívásnak, de véletlenül nincs nála személyazonossági igazolványa. Előállították a rendőrségre, ahol elmondotta, hogy Feodor Egorovnak hívják és Chisinauban üzlete van. Miután a rendőrség megkeresésére a chisinaui rendőrség telefonon igazolta Egorov személyazonosságát, a kereskedőt szabadon engedték.

Alig lépett ki azonban Egorov a rendőrség épületéből, amikor nála lévő kisebb bőröndje szétnyílt és a járdára különböző ékszerek és több ezres bankjegy hullott ki. Természetesen nyomban őrizetbe vették s arra a kérdésre, hogy a bőrönd tartalmának hogyan jutott birtokába, a legnagyobb nyugalommal mondotta el, hogy azok bizony az elmúlt éjszakai betörésből származnak. Bevallotta azt is, hogy már évekkal ezelőtt alkalmazottaiból egy rablóbandát szervezett s eddig a vidéken és a környékbeli városokban, körülbelül hatvan nagyobb szabású betörést és tolvajlást követett el. A rendőrség most nyomozást indított a banda többi tagjának kézrekerítése érdekében is.

Albert Thomas Budapesten

Közelebb akarja hozni a munkásokat a munkaadókhoz.

Budapestről jelentik: Albert Thomas, a nemzetközi munkaügyi hivatal vezetője, ma délután a kereskedelemügyi miniszterrel folytatott tárgyalásokat a genfi munkaügyi megállapodás magyarországi végrehajtásának módjáról. A küldöttséget ma délelőtt fogadta a kormányzó, majd délután a szociáldemokrata szakszervezet adott teát a tiszteletükre. Este a miniszterelnök rendez vacsorát.

Thomas kijelentette az Esti Kurir munkatársának, hogy Magyarországon ugyanazon érzések találhatók most, mint Franciaországban a kommun bukása után.

— Tisztában vagyok azokkal a rázkódtatásokkal, — mondotta Thomas — amelyek Magyarországon keresztül ment, de tapasztalom, hogy Magyarországon az osztályharc semmivel sem élesebb, mint más nyugateurópai államokban. A különbség az, hogy nyugaton az osztályok közötti harc szervezettebb és biztosabb keretek között zajlik le. Utazásom célja szükíteni a kapcsolatot az országok illetékes tényezői és a genfi munkaügyi hivatal között és hogy közelebb hozzam a munkásokat a munkaadókhoz. Nem bocsátkozom jóslásokba, de érzem, hogy a magyar kormánykörökben meg van a hajlandóság a szociális bajok enyhítésére. Ugy látom, utam nem volt hiábavaló.

Thomas vasárnapig marad Budapesten s a magyar főváros vezetői látják vendégül.

— Elsülyedt a constantai kikötőben egy teherszállító gőzös. Bucurestiből jelentik: Az Aktü nevű görög teherszállító gőzös néhány mérföldnyire a constantai kikötőtől ma hajnalban elsülyedt. A hajó Alexandriából indult el s élő szarvasmarhát szállított. Az elsülyedés okai még nem ismertek. Valószínűnek tartják, hogy a szerencsétlenséget kázanrobbanás idézte elő.

H I R E K.

Erkölcsmesítés Budapesten.

Horogra került az első aszfaltbetyár.

Budapestről jelentik: A belügyminiszter új erkölcsrendészeti rendelkezések végrehajtási premierje tegnap volt és a szerzőnek zajos sikereket hozott. Az új rendszer első áldozata Pesterzsébeten egy 26 éves bankhivatalnok, Rittner Ferenc volt. A tisztviselő meglátott az utcán egy csinos hölgyet. Azon nyomban kipárolgott felelő az összes paragrafusok a büntetőrendeletkezeléssel együtt. Megejtette a szép nő varázsa és utánaeredt. A hölgy a rendőrtől kért védelmet s a rendőr feltartóztatta a vakmerő férfit, aki azonban a leghatározottabban tiltakozott az aszfaltbetyárság gyamujá ellen.

— Nem ismertem ki magam ezen a vidéken és csak egy ucca inapt akartam a hölgytől kérdezősködni.

— Igen, akkor miért kacsintott rám? — támadt tovább a hancsás menyecske.

— Orvosi bizonyítvánnyal tudom igazolni, hogy idegbeteg vagyok és az arcizmam állandóan idegesen rángatózik.

A rendőr igazoltatta az aszfaltbetyár gyamus banktisztviselőt és megtette ellene a feljelentést.

— Alaptalan hír Ófelsége utazásáról. Bucurestiből jelentik: A külföldi lapok nyomán tegnap az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a király ma elutazik Bucurestiből. Ez a hír teljesen alaptalan. Dr. Sluys professzor, a király rádium-kurája első fázisának befejezésével ma reggel visszautazott Brüsszelbe. Dr. Sluys professzor eltávozás előtt kijelentette az Adevurul munkatársának, hogy a király rádiumkezelésének eredménye rendkívül kielégítő. Severeanu és Gerota professzorok két hét múlva döntenek, hogy szükséges-e a kezelés megismétlése. A professzor meg van győződve arról, hogy a király egy hónap múlva újra kelhet egy melegebb klímájú helyre, ahol egészségének végleges helyreállítása céljából üdülni fog.

— Titulescu befejezte külföldi misszióját. Bucurestiből jelentik: A Dimineata Titulescu közvetlen környezetéből arról értesült, hogy a londoni követ befejezettnek tekinti külföldi misszióját és haza akar térni az országba, még pedig sokkal rövidebb időn belül, mint hinni lehetne.

— Az új portugál kormány elnyomja a kommunista mozgalmat. Santiagóból jelentik: A kormány Ibanez ezredes vezetésével bejelentette, hogy Chilében a legerélyesebb eszközökkel el fogja nyomni a kommunizmust. A kormány elhatározta, hogy a parlament kommunista tagjait letartóztatja és a Husvét szigetekre internálja, hogy ne legyen alkalmuk agitálni.

— A Dunán újból megkezdődhetik a folyamhajózás. Bucurestiből jelentik: A Duna vizét borító jégkéreg felengedett és szombaton újból megkezdődik a folyamhajózás az egyes kikötők között. A Duna befagyásának híre az exportőrök körében valóságos pánikot idézett elő, aminek következtében az árak jelentősen emelkedtek. Remélik azonban, hogy a hajózás megindulásával a gabonaárak ismét felemelkednek és a kivitel normális mederbe térül.

— Az amerikai kamara elvetette Coolidge elnök javaslatát. Washingtonból jelentik: A képviselőház mai ülésén nem vette figyelembe Coolidge elnök javaslatát a költségvetéssel kapcsolatban, hanem a szenátus álláspontját magáévá tette és megszavazta a három könnyű cirkáló építéséhez szükséges összeget.

— Elitették a Világ volt főszerkesztőjét. Budapestről jelentik: A törvényszék ma 800 pengő pénzbüntetésre ítélte Purjesz Imrét, a Világ v. főszerkesztőjét, aki „Zadravetz, Kószó és más kurzusmagyságok” címmel cikket írt lapjában. A hírlapíró felebbezett.

A kormány stabilizálja a lejt.

Manoilescu államtitkár és Burileanu Bucurestiből jelentik: Kormánykörök szerint Manoilescu pénzügyi államtitkár és Burileanu, a Banca Nationala kormányzója egy londoni utazás tervével foglalkoznak. Az utazás kizárólagos célja a lej stabilizálására szolgáló kölcsön felvétele. Burileanunak a Banca

bankkormányzó Angliába utaznak.

Nationala közgyűlésén tett kijelentését úgy értelmezik, hogy a kormány elvben elhatározta a lej stabilizálását, még pedig Franciaország példáján, először a tényleges stabilizációt, melyet nyomon követve a törvényes intézkedéseken alapuló stabilizációt.

— Megoperálták a német birodalmi gyűlés elnökét. Berlinből jelentik: Leobe szocialista képviselő, a német birodalmi gyűlés elnökén tegnap súlyos vakbéloperációt hajtottak végre. Miután az operációt későn hajtották végre, úgy, hogy a gennyedés már beállott, állapota válságos. Minden politikai párt aggodalommal fordul Leobe betegágya felé, mert az elmúlt évek egyik legtisztább, legsúlyosabb emberének bizonyult és talán az egyedüli szocialista politikus, akinek szavát minden párt méltányolja. Az esti jelentések szerint Leobe állapota jobbrafordult.

— A rabruhás Esküdt Lajos nem veszi tudomásul az ítéletet. Budapestről jelentik: Ma hirdették ki a budapesti tábla ítéletét Esküdt Lajosnak a miniszterelnök rágalmozásával kapcsolatban. Esküdt, aki egy másik jelentésből kifolyólag már fogoly, rabruhában jelent az ítéletkijelentésnél, amely után kijelentette, hogy nem veszi tudomásul az ítéletet, hanem felebbez.

— A hus árának emelését kérik az aradi mészárosok. Ma megjelent dr. Angel István polgármesternél az aradi husparosok küldöttsége, Székely Aladár dr. vezetésével. A küldöttség tagjai elmondották, hogy a mostani maximális áron az aradi husplacon nem tudnak húst kimérni, mert nem képesek oly árakon vásárolni, hogy maximális árak mellett vágathassanak. Hivatkoznak arra, hogy az aradkörnyékbéli községekben több lejjel drágább a borjú- és sertéshús, így a szomszédos Ujaradon is. Arra kérték a polgármestert, revidálja a maximális árakat. Angel István dr. felszólította a husparosokat, hogy kérésüket adják be írásban és akkor majd az illetékes bizottság elé terjeszti döntés végett.

— A Habsburg exkirályi család autókatasztrófiája. Madridból jelentik: A királyi család egyik autója Lourdesből visszatérőben, az ut egyik éles kanyarulatánál tegnap felborult. Az autóban az egyik kis főhercegnő út két nevelőjével. Mindhárman kizuhantak az autóból, azonban a főhercegnő nem sérült meg, csupán a két nevelő szenvedett súlyos zúzódásokat. Az első autó, amelyben az exkirályné és Ottó ültek, sértetlen maradt.

— Magyar lovascsoport az olimpiai játékokon. Budapestről jelentik: Az amszterdami olimpiai játékokon magyar lovascsoport is szerepel és ennek előkészítésére az olimpiai bizottság négyezer pengőt kér a testnevelési tanácstól. Az olimpiai bizottság nyolcvan versenyzőt és husz kísérőt jelentett be Amszterdamban. A bizottság ülésén elhatározták, hogy Muzsa Gyula társelnök a monacói olimpiai konferencián érvényesítse Magyarországnak azt a régi jogát, hogy legközelebb Budapesten legyenek az olimpiai versenyek.

— Letartóztatott szélhámos. Budapestről jelentik: A napokban a rendőrség letartóztatott egy Prekop József nevű állástalan magántisztviselőt, aki a vámmilletékcshalásoknak egész sora után követte el. Ma azután jelentkezett a rendőrségen egy Prekop nevű egyén, akinek az előadása nyomán kiderült, hogy a letartóztatott szélhámos az ő iratalt lopta el, valódi neve pedig Klein Simon, aki még lovag Hinzfeld néven is szélhámoskodott. Az ál-lovag a kommün után jelentkezett a nemzeti hadsergbe való felvételre, ahol értesítették, hogy lovag Hinzfeldet nem vehetik fel. Most már volt egy lovag Hinzfeld névre szóló irata is, a mivel azonban nem elégedett meg. Leutazott a pécsi egyetemre, ahol ezen a néven iratkozott be és most már indexe is volt. Visszament Budapestre, ahol egy ideig főhadnagyként szerepelt, majd lovag Hinzfeld néven egy jó családból származó leányt vett el. Ezután szállítási irodát nyitott és vámmilletékcshalásaival sok millióval csapta be a hiszékeny vidékieket. A rendőrség a szélhámost a Markó-uccai fogházba szállította át.

— Fascisták vérengzése egy francia gőzcső. Párisból jelentik: A Humanite közli, hogy több nápolyi olasz szocialista a fascisták elől a Cautier francia gőzcsőre menekült. A fascisták megtámadták a nápolyi szocialistáknak egy csoportját és kilenc embert meggyilkoltak. A kilencszeres gyilkosságot a francia gőzcső fedélzetén követték el, amelynek kapitánya minden tiltakozás nélkül tünt a fascisták cselekedetét.

— Házasság. Mende Magda és Eichner Akos házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hétfuálló gyűlt össze egy nap alatt az aviatika fejlesztésére. Bucurestiből jelentik: Mircescu tábornoknak a román aviatika fejlesztése érdekében közzétett felhívása hatalmas visszhangra talált a társadalom összes rétegeiben. Nem egészen 24 óra alatt 7 millió lej jegyeztek. A hadügyminiszter kezdeményezése nagy sikerre számíthat.

— Hetenként háromszor táncolhatnak a bucuresti-i bárókban. Bucurestiből jelentik: Bucuresti rendőrprefektusa a variété-tulajdonosok méltalmára megengedte, hogy a variétékben hetenként háromszor, kedden, szombaton és vasárnap a közönség is táncolhasson. A rendelet egyelőre csak egy havi időtartamra szól.

— A szegedi egyetem építése. Szegedről jelentik: Ma ideérkezett Klebelsberg kultuszminiszter, hogy résztvegyen az egyetem építéssel kapcsolatos ülésen. Az ülésen döntöttek a nőgyógyászati klinika és két egyetemi internátus építési munkálatainak kiadásáról.

— Az operáció után jobbra fordult Vásárhelyi Janka egészségi állapota. Vásárhelyi Janka, az aradi jótékonyági mozgalmak lelkes és önzetlen vezetője, súlyos betegen fekszik lakásán. Néhány hét előtt Vásárhelyi Janka influenzában megbetegedett és annyira komplikálódott betegsége, hogy rokonai Aradra hívták dr. Winternitz budapesti egyetemi tanárt, aki dr. Palágyi Jenő és dr. Posgay István aradi orvosok asszisztálása mellett tegnapelőtt délután megoperálta. Dr. Winternitz a súlyos operáció után visszautazott Budapestre és a beteg ápolását kezelőorvosaira bízta. Vásárhelyi Janka állapota napról-napra javul és remélhető, hogy a féltő gondoskodás csakhamar visszaadja erejét és egészségét.

— Sikasztás miatt letartóztatott a cluj tanügyi inspektorátus igazgatóját. Clujról jelentik: A közoktatásügyi miniszter ma táviratilag felügyesztette a cluj tanügyi inspektorátus Lupu Emil nevű, bucovinai származású igazgatóját, aki éveken keresztül hamis fizetési listákkal segített, mintegy félmillió lejjel károsította meg az államot. Az ügyesség most nyomozza Lupu büntetésait.

— A menyasszony perli meggyilkolt vőlegénye örökösét. Budapestről jelentik: Csobay József a meggyilkolt földművelő menyasszonya, Kállay Angéla pert indított az örökösök ellen ötszáz millió kifizetésért. Ma a bíróság kihallgatja Csobay házvezetőnőjét Tamás Rózsit, aki azt vallotta, hogy Csobay halála előtt néhány perccel magához tért és kérte fivérének Gyulát, hogy okvetlen fizessen ki menyasszonyának ötszáz milliót, mert a sírban sem tudna nyugodni. — De te se nyugodjál, ha nem teljesíted kérésem — mondotta Csobay és meghalt. Csobay halálutájában többször kérte a közjegyzőt, de elhivatását őcse mindig megakadályozta. A házvezetőnő szerint a Csobay testvérek halálos ellenségek voltak.

Basillides Mária

a berlini és budapesti állami operák tagja
hétfőn, febr. 28-án hangversenyezik
a Központi Szálló nagytermében.
Jegy Sándor Forenónól.

— **Vonatkisiklás.** Brassóból jelentik: Ma hajnalban Piatra Olt és Kalandru állomások között nyílt pályán kisiklott az 1801-es számú tehervonat. A pályatest 200 méternyi távolságban annyira megrongálódott, hogy a személyforgalmat átszállással bonyolítják le. A kisiklást állítólag merénylet okozta.

— **A rosiori-ezred tisztikarának köszönete.** Az 1-es számú rosiori ezred tisztikara ezúton fejezi ki legmelegebb köszönetét azoknak, akik jelenlétükkel a folyó hó 19-én rendezett báljuk sikerét emelték.

— **Pászkalojegyzés.** Felkérjük hitközségünk t. tagjait, hogy pászkaszükségletüket március hó 31-ig irodánkban annál inkább jegyeztessék elő, mert csak annak a mennyiségnek kiszolgáltatásáért vállalunk felelősséget, amelyet határidőben a felek megrendelnek. A pászka ára kilogrammonként 36 lej és a megrendelésnél kifizetendő. Az aradi neolog izr. hitközség előjárósága.

— **Megjelent az 1927-es Rudolf Mosse-újságkatalógus.** (Catalogul Presei din Romania No. 3 új kiadás) Rudolf Mosse r. t. kiadásában Bucurest, Calea Victoriei No. 31. A Mosse-újságkatalógus az érdeklődőknek az összes romániai lapok jellegéről, irányzatáról, hirdetői tarifájáról részletes felvilágosítást nyújt. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét a katalógus azon részére, mely a romániai lapok és folyóiratok ajánlásával foglalkozik. A Mosse-katalógus teljes egészében gondos munkáról tesz tanúságot és az olvasónak a romániai sajtóról pontos tájékoztatást ad. Mosse-katalógust minden kereskedelmi, parti és bankvállalat díjmentesen kap. Azok a vállalatok, melyekhez a katalógus nem érkezett meg, forduljanak Rudolf Mosse részvénytársasághoz Bucuresti, Calea Victoriei 31.

M u l a t s á g.

— **Katholikus műsoros főcelesty** ma este 9 órai kezdettel az aradi Központban.

Nem kap államsegélyt a megye

Miniszteri direktívák a megyei költségvetéshez. — Ezidén megkezdik a megyei utak javítását.

(Arad, február 25.) Ma utasítás érkezett a Belügyminisztériumból az aradi prefekturára, amelynek a belügyminisztérium megadja az idei költségvetés előkészítéséhez a szükséges direktívákat. Az utasításokban igen érdekes újítások vannak. Ilyen például, hogy a költségvetésbe államsegély nem vehető fel, mert a megye államsegélye megszűnik. Ezzel szemben a szeszadóból a megye körülbelül 5 millió 200.000 lejbe kap, míg az egyenes államadóból 28 millióval részesedik. A költségvetés végösszege körülbelül 50 millió lej lesz. Miután a megye nagyobb bevételekhez jut, módjában fog állni ebben az évben megkezdni a produktív munkát és elsősorban a megyei utakat javítják meg. Ezek közül a curcioi utra kerül először sor, miután ezen az úton a legnagyobb az autoforgalom. A miniszteri utasítás megemlíti, hogy a prefektura autójának javítására a költségvetésbe nem lehet külön összeget felvenni, hanem a prefektus általányt kap és ebből fedezi a szükséges javításokat. Az összes megyei főszolgabírák kocsi és lovat kapnak rendelkezésre, amely a megye tulajdonát fogja képezni. A fenntartási költségekre a főbírák is általányt kapnak. Az utasítások megérkezésével hamarosan meglesz a megyei költségvetés, amelynek approbálása után megkezdődik az alapos, produktív munka.

Apollo és Uránia

színházak **matinéjai** most vasárnapon nem lesznek megtartva!

Európa asszonyai Chaplin mellett.

Karin Michaelis akcióra hívja fel az európai néket a nagy művész érdekében, akit felesége tönkretesz.

Karin Michaelis, a világhírtű dán hölgy Pozsonyban tegnap este előadást tartott a boldog és a boldogtalan házasságról. Előadása során bővebben nyilatkozott erről a tárgyról az Aradi Közlöny pozsonyi tudósítójának.

— Az a borzalmas katasztrófa, ami Chaplint érte, — mondta a „Veszedelemes életkor” világhírű szerzője — nem maradhat kellő visszhang nélkül. Mert nem lehet, hogy a film legnagyobb teremtő egyéniségét, korunk egyik legnagyobb művészemberét egy asszony szélsősége és aljassága tönkretegyje. Amit D'Annunzio Dusevel elkövetett: nem ismétlődhetik meg.

— Mi, Európa asszonyai tiltakozni fogunk az ellen, amit az az amerikai asszonytársunk egy rossz törvény és egy kettős morál alapján elkövet. Akciót kell szerveznünk Chaplin érdekében, amely őt felesége, az amerikai közvélemény és a törvény előtt megvédi és rehabilitálja. Hiszem, hogy Európa asszonyai nem vonják meg tőlünk támogatásukat, mert meg vagyok győződve róla, hogy egy az egyetemes művészet, mint az egyetemes emberiség érdekében állok Chaplin mellé a harcho.

Elfogták a hegyaljai kolnarablókat.

Eddig hat letartóztatás történt.

(Arad, február 25.) A hegyaljai kolnarablók ügyében még ma sem fejezte be a nyomozást az aradi rendőrség. Amint tegnap megírtuk, letartóztatták Bíró Lajost, a banda vezérét, akinél házkutatást tartottak és nagy mennyiségű rablott holmit találtak nála. Rasztig és Sava detektívek tegnap és ma egész nap a Hegyalja községekben nyomoznak a banda többi tagjainak kézrekerítésére. Eddig hat embert tartóztattak le, akiknek neveit a nyomozás érdekében nem közölhetjük.

A letartóztatottaknál tartott házkutatás meglepő eredménnyel járt, amennyiben kiderült, hogy a kolnák fosztogatását évek óta folytatják. Azonkívül olyan holmitak találtak a házkutatás alkalmával, amelyekből megállapítható, hogy a Hegyalján történt lopások és betörések nagyrészt a letartóztatott banda tagjai követték el. Még több letartóztatás várható, mert orgazdák is részesei a fosztogatásoknak, akiknek tudomásuk volt a kolnák kirablásáról.

A szovjet szakit Angolországgal

Az angol jegyzék hatása Oroszországban. — A szovjet visszavonta az angol bankokban lévő letéteit.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A moszkvai jelentések szerint az angol kormány által küldött erélyeshangu jegyzék moszkvai körökben általános konsternációt keltett. A jegyzék Litvinov előzekenyhangu beszéde után, melyet a napokban tartott, valószínűs ultimátumképpen hatott. A jegyzék átnyújtása után azonnal táviratilag értesítették a külföldön üdülő Csicserin, aki — hír szerint — maga akarja megfogalmazni a válaszigjegyzéket. Ezért azonnal Moszkvába utazik.

Londoni jelentések szerint a Daily Telegraph mai számában írja, hogy Hodson moszkvai ügyvivő, aki jelenleg Londonban tartózkodik, valószínűleg mindaddig nem tér vissza állomáshelyére, míg az Oroszországhoz intézett jegyzék hatása nem mutatkozik. Abból a tényből, hogy Oroszország az angol bankoknál lévő két és fél millió font értékű letéteit visszavonta, arra következtetnek, hogy a szovjet számol a diplomáciai viszony megszüntetésének lehetőségével. Politikai körökben izgalommal várják a fejleményeket.

Időszaki választások

Magyarországon.

Az egységspárt és ker. gazdapárt kapnak új mandátumokat.

Budapestről jelentik: A kettős mandátumokról történt lemondás folytán ma az ország 13 kerületében kezdődtek meg az időszaki választások. A beérkezett jelentések szerint eddig a következőket választották meg egyhangulag: Komáromban Perényi Zsigmond báró egységspártit, Gyöngyösön Hódosssy Gedeon egységest, Rétságon Zsitvay Tibor házelnököt, egységest, Zalaszentgróton Gömörrey Sándor keresztény-gazdapártit, Egerben Haller István keresztény-gazdapártit vezető Budavári László fajvédő, Pakson Zlinszky István egységspárti vezető Téglássy István fajvédővel szemben. Sajószentpéteren, Kápolnán, Szécsényben és Csongrádon egységspártiak állnak egymással szemben. Egyhangú választás volt még Mórton, ahol Hunyadi Ferenc gróf keresztény-gazdasági, Veszprémben, ahol Drehr Imre államtitkár, egységspártit választották meg. Magyaróváron Greskovics József kormánypárti vezető Széchenyi István pártokivülivel szemben.

Drága az autobusz.

A Mossóczy-telepek a viteldíjak leszállítását kérik. — A város is mérsékelje az illetményeket.

Ma délelben megjelent az aradi polgármesteri hivatalban a Mossóczy-telepek küldöttsége, Szántó igazgató-tanító vezetésével. A küldöttség előadta, hogy a telepre közlekedő autobusz viteldíjjal túl magasak, ami nagy anyagi megterhelést jelent. Ezért a telep polgársága nevében arra kérte a polgármestert, hogy szállítsa le az autobusz viteldíjait, hogy mindenki igénybevehesse az autobuszt. A telep lakosságának kérelme szerint a menetdíjakat a teleptől a viaduktig 4 lejbe, a motorosig 6 lejbe és a végállomásig 8 lejbe kérik megállapítani. A polgármester felszólította a küldöttséget, adja be írásban a kérelmét és amit a lakosság érdekében mehet, meg fogja tenni. Ezzel kapcsolatban az autobuszvállalkozó is késznek nyilatkozott az árakat leszállítani, hogy a lakosság minden rétege használni tudja az autobuszt, csupán azt kéri, hogy a város is szállítsa le az illetékeket, amelyek megdrágítják a viteldíjat. Valószínű, hogy a város vezetősége mindkét indokolt kérelemnek — a lehetőséghez képest — eleget fog tenni.

Rádó-műsor.

Szombat, február 26. Wien—Grác. 19.45. Operett előadás. — Pozsony. 18. Hangverseny. — 22.30. Kávéházi zene. — Zágráb. 19.25. Operaelőadás. — Milano. 20.45. Operarészletek (Traviata). — 22.45. Jazz-band. — Breslau. 20. Kálmán Imre-est. — 23. Táncczene. — Prága. 20. Vidám est. — London—Darenty. 20.45. Tarka est. — 23.30. Táncczene. — Leipzig. 16.30. Hangverseny. — Stuttgart. 20. Kamarazene. — Frankfurt a. M. 20.15. Vidámest, utána táncczene. — Róma. 17.18. Hangverseny. — Berlin. 22.30. Táncczene. — München. 20.15. Tarka óra. — 21.45. Táncczene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 17.02. Az opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.20. Sportelőadás. — 18.50. Ifjúsági előadás. — 19.30. A Práter (Rádó József rádioperettjének bemutatója), utána cigányzene és jazz-band.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6, 7/8 és 9 órakor

Elsülyedt világ.

A filmtechnika csodája.

Sir Arthur Conan Doyle világhírtű regénye után 10 hatalmas, utóérzetlenül szépségű felvonásban

Rendes helyárak!

APOLLOBAN Charlie Chaplinnal Kutya élet

vasárnapról Kitünő vigjáték.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az Aradi Általános Takarékpénztár R. T. mérlege.

Az Aradi Általános Takarékpénztár R. T. most teszi közzé tizenötödik üzletvének mérlegét, amely az intézet március 6-ikára kitűzött közgyűlésen kerül előterjesztésre. A zárszámadások az intézet újabb erőgyarapodását jelentik. A takarékpénztár részvénytőkéje a múlt év utólján végrehajtott tőkeemeléssel 15 millióról 20 millióra, nyílt tartalékalapjai a különböző gyarapítások által 9 millióról 12 millióra emelkedtek. Az intézet saját tőkéi a múlt évi nyereségből eredő dotációkkal együtt 33 millió és 200 ezer lejre egészülnek ki. Az intézet betétei 132 millió összeggel szerepelnek és a múlt év második felében uralkodott pénzüszaki következtések csupán kis arányban haladják meg az előző évi összeget. A várható és folyószámlai kihelyezések is körülbelül a

tavalyi nívón vannak, míg az intézet külföldi hitelezőit magában foglaló teherterhel 26 millióval csökkent. A múlt üzletév nyeresége az előző évről áthozott összeggel együtt 6 millió 10 ezer 86 lej. Miután a részvénytőkéből öt millió tavaly decemberben került kibocsátásra és befizetésre, a múlt évi kimutatott nyereség még 15 millió részvénytőkének hozamát jelenti. Az igazgatóság javaslata szerint ebből 22.35 százalékos, a szelvényadó levonása után pedig 19 százalékos osztalék, azaz az 500 lej névértékű részvények után kilencvenöt lej fog kifizetésre kerülni. Az intézet tizenöt évi fejlődését illusztrálja, hogy jelenlegi részvény- és tartaléktőkéje a lejnek mai külföldi árfolyamai mellett aranyértékben kétszeresét teszi az intézet béke-alaptőkéjének.

Zürichben 3.10, Párisban 15.40 a lej.

Helyi valutaárak. (Február hó 25.)

Vitizetések: Berlin 42.60, Amsterdam 71.90, Newyork 179, London 870, Páris 7.08, Milánó 7.99, Prága 5.32, Budapest 31.40, Zágráb 3.16, Bécs 25.27, Zürich 34.50. — Áru: Márka 42.50, dollár 179, francia frank 7, olasz líra 7.90, cseh korona 5.30, pengő 31.40, dinár 3.16, osztrák schilling 25.27, svájci frank 34.50. — Pénz: Márka 40.50, dollár 176, francia frank 6.70, olasz líra 7.70, cseh korona 5.15, pengő 30.50, dinár 3.06, osztrák schilling 24.87, svájci frank 34. — Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 25.)

Berlin 123.15, Amsterdam 208.20, Newyork 520, London 2522.25, Páris 20.34.50, Milánó 22.65, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucaresti 3.15, Varsó 58.10, Bécs 73.22.50.

Zürichi tőzsdézárlat. (Február hó 25.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208.20, Newyork 519.87, London 2522.25, Páris 20.34.50, Milánó 22.62.50, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.14, Bucaresti 3.10, Varsó 58.10, Bécs 73.20.

Bucaresti-i tőzsdézárlat. (Február hó 25.)

Devizák: Páris 6.75, Berlin 40.90, London 838, Newyork 172.50, Milánó 7.54, Zürich 33.30, Bécs 24.75, Prága 5.13. — Valuták: Napoleon 690, márka 40.50, léva 1.28, török líra 0.90, angol font 830, francia frank 6.95, svájci frank 33.50, olasz líra 7.60, drachma 2.10, dinár 2.95, dollár 173, lengyel zloty 20, osztrák schilling 24.50, pengő 29, cseh korona 5.25.

— Aradi hetipiac. A mai hetipiac árai: burgonya 4—6 lej, hagyma 14—16 lej, tehénturó 18 lej, juhturó 56 lej, vaj 100—150 lej, alma 15—20 lej kilogrammonként. Tojás 2—2.50 lej darabja, kelkáposzta 2—5 lej, fejeskáposzta 10—20 lej fejenként, zöldség 4—6 lej csomója, tej 8—10 lej, tejfél 40 lej, zöldbab 10 lej literje. A baromfipiac árai: sovány liba 200—230 lej, sovány kacska 130—150 lej, tyúk 120—160 lej, csirke 80—110 lej párja, kövér liba 300—400 lej, kövér kacska 120—160 lej darabja. A gabonapiacra a buza 900—920 lej volt métermázsánként, a többi változatlan maradt, míg az állatvásáron a marha 18—22 lej, borjú 34—36 lej, sertés 35 lej volt kilogrammonként elősúlyban.

Az aradi Apolloban

ma, szombaton utóljára:

Hercegnő és a bohóc

Főszerepben:

Huguette Duflos.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 órakor kezdődnek.

— A postatakarékpénztári csekkek és betétek ügye.

Mai számunkban foglalkoztunk a magyar postatakarékpénztárnál lévő betétek és ki nem fizetett postatakarékpénztári csekkek ügyével. Megirtuk, hogy mindazok, akiknek ilyen postatakarékpénztári betét van birtokukban, azt tegyék le legkésőbb április 1-ig az illetékes postahivatalnál. Azok pedig, akik már előző felhívás folytán letétbe helyezték betétkönyveiket a postahivataloknál, ugyancsak legkésőbb április 1-ig tegyék le a rendelt által kért meghatalmazást. Ezt a meghatalmazást egy előírt formulán kell kiállítani, melyet majd minden postahivatalnál meg lehet kapni. Ezzel kapcsolatban az aradi postahivatal ma közli velünk, hogy a szükséges direktívák és nyomtatványok nem érkeztek meg Aradra, de a postaigazgatóság már jelezte érkezésüket és így a közeljövőben megkezdhetik a betétkönyvek összegyűjtését. Addig is az aradi postafőnökség felkéri a közönséget, a tegnapi lapban közzétett és a letéteményezéshez szükséges okmányokat igyekezzenek a kellő időre beszerezni.

Mozi.

xx Minden új világszenzációt és érdekességet vetít az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak filmjurnalja. A legújabb műsorban vetítésre kerülnek: 1. A tiroli Alpések. 2. A hamburg—párisi football-mérkőzés. 3. Német—török delegáció tárgyalása. 4. A világ legfiatalabb filmstarja. 5. Ski-verseny a világ legszebb tájain. 6. A Spree-erdő tájképe. 7. Tankállomás a vad nyugaton. 8. Ezüstróka-tenyésztés a sziléziai hegyekben. 9. A legborzalmasabb taifunkatasztrófa. 10. Téli élet a hegyekben. 11. Amerika—mexikói hadgyakorlatok és légi flotta felvonulás.

xx A szerelem megoldhatatlan problémája a témája annak a pazar kiállítású képnek, mely Hercegnő és a bohóc címen az Apolló mozgószínházban ma utóljára kerül vetítésre. Egy megrázó regény keretén belül bizonyítja a kép, hogy a szeretésben nincsenek társadalmi különbségek, mert abban a nagy lelki tűzben épen úgy megsemmisül a hercegnő, mint a bohóc. A nagyszerű film előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A színpad élete még ma is titok az emberek nagy része előtt, a művész, a művésznő kullissza mögötti életét nagyon kevesen ismerik. A legnagyobb amerikai filmgyár legújabb filmjében, Sally, Irén, Marry a kullissza mögötti bűnös életet hozza a néző elé és lebilincselő jeleneteken keresztül a színészek és színésznők életét tárja elénk. Az Uránia mozgószínház vetíti ezt az érdekes amerikai képet, melynek előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az Apolló és Uránia mozgószínházak matinéjai most vasárnap nem lesznek megtartva.

xx Az Apolloban vasárnapról Charlie Chaplinnal a főszerepben „Kutyaélet” című szenzációs vigjáték kerül bemutatásra.

Sajtópör egy kritikáért.

Az erős kritika nem becsületsértés. — A Törek-tanács felmentette dr. Szekfü Gyulát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Különös sajtópört tárgyalt ma a Törek-tanács. A per vádlottja dr. Szekfü Gyula, ismert történetudós és egyetemi tanár volt, aki a „Napkelet” folyóiratban szigorú kritikát írt dr. Sebestyén Gyula akadémiai tag ötkötetes „Gesta Hungarorum” című művéről, amelyben az a magyar és hun mondákról írt. A könyvről Szekfü dr. azt írta, hogy intellektuális eltévelygés, felülmúlja a ponyvairodalmat, erőltetett és minden művészet híján van.

A kritika miatt Sebestyén dr. sajtó utján elkövetett becsületsértés címén indított pert ellene. Szekfü dr. a tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő csak objektív kritikát írt és kérte a valóság bizonyítását. Sebestyén dr. viszont kijelentette, hogy ez a kritika bosszu műve volt, mert néhány évvel ezelőtt, amikor dr. Szekfünek „A bujdosó Rákóczy” című könyve megjelent, ő azt az Akadémiában hevesen megtámadta. A Törek-tanács végül is hosszas tárgyalás után felmentette a vádlottat azzal az indoklással, hogy inkriminált kritika nem lépi túl a jogos kritika határait. Ha valakiről a kritikus megállapítja, hogy csapnivalóan rossz hősköteményt írt, azzal még nem támadta meg egyéni becsületét.

Az aradi Urániában

ma, szombaton:

Sally, Irén, Marry

Három balett leány története.

Főszerepben:

Constance Benett.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezd.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóakaróinknak, kik felejtethetlen halottunk, boldogult

Braun Edéné

temetésén megjelentek, illetve részvényt nyilváníttatásukkal mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni kívánták, ezúton mondunk hálás köszönetet.

1108

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik drága emlékü, felejtethetlen nővérünk

EURAY ARANKA

temetésén megjelentek, ravatalára koszorut vagy csokrot helyeztek, mélységes gyászunkban részt vettek, ezúton fogadják leghálásabb köszönetünket.

1158

Buray testvérek.

Jön! Prágai diák, Conrad Veldttal Jön!

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó betűértéke ára hétköznap 4 lej — hétfő, vasárnap 5 lej. — Vasárnapon betűvel 3 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapon betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűrés, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhetők, az minden egyes esetben megváltoztatás, illetve helyettesítés. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felvehető, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

TIZENNEGY—TIZENHAT éves fiút, szonali belépésre terményüzletünk részére keresünk Kornis, Arad, Assev-palota. 1160

PENZESZEDŐT, józan életűt megbízható óvadékkal azonnal alkalmazunk. Aki már mjtnt inkasszáns működött, előnyben. Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 1454

FIATAL helybéli fűszerkereskedő segéd felvétetik Dürr Kocsárdnál. 1155

ÜGYES aquiráló **FATISZTVESELO** puha-fataille-üzletben hosszú praxissal, román-német nyelvtudással azonnal belépésre kerestetik. Grosz Festvérek. Vinga. 1156

ÜGYNÖKÖK, két vidéki privát feleket látogatnak, megbízást kaphatnak „Gloria” Ablakredő Szövetségénél Arad, Str. Doamna Balasa 166. (Demeter-u.)

Vétel és eladás.

DESINTEGRATOR Ganz gyártmányu 650 M/m. pofa átmérettel állg használt állapotban eladó. Megtekinthető Economia gépraktárban. Oradea. 1114

NAGYON OLCSÓN KAPHATÓK 3x4 ebédli perzsaszőnyeg, bőrönd, klub fotel, tükrök, szőnyegek, háló, ebédli, szalon, leányzóba, könyvberendezések, fürdőkád, mángorlók, könyvszekrény, íróasztal, asztalok, székek, antik szekrények, antik varrósztalkák, Biedermayer szalon, fali órák, festmények, állvány lámpák, krodencok, gyermekágyak, gyermekkoscsók, mofók, asztalneműk, bőr és szalonfotelok, storeok, plüsch terítők, porcellánok, hintaszékek, díszlámpák, lámpák stb. Salgóné, Arad, Strada Consistorialu 12. (Batthyány-u.) 1 em. jobb. 1000

ELSŐRENDÜ étkezési burgonya kapható a Széchenyi malom üzemében. 1107

ELADÓ egy 2.80x3.65 mtr. kézzel csomózott gyanju perzsaszőnyeg. Arad, Str. Alba-Iulka (Zsófia-u.) 4. házfelügyelőnél. 1035

BIZOMÁNYBA KERESÉK díszlámpákat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közzsükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butoridarabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistorialu 12. (Batthyány-uca) 1 em. jobb. 1000

TISZTA RONGYOT gépek tisztogatására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 600

Hegesztünk

elektromosan minden méretű repedt, törött géprészt, motorfejeket, tengelyeket stb. teljes garancia mellett.

Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Eladó Temesváron

25 év óta fennálló motorerőre berendezett

fényárugyár

nagy vevőkörrel, esetleg érdekeltséget vállaló szakember társat keresek

KARDOS,

Városház-ucca 16.

1,000.000 falazó géptéglát

ajánl azonnali szállításra eszté iparvágányon wagonba rakva. Kisebb mennyiségben is kapható.

BRAUN GUSZTAV tegla-gyára Arad, Telefon: 171. és 185. 924

Izletes, polgárisan készült ebéd,

(2 tál étel) 25 lejért, vacsora 30 lejért. Abonánsok részére ebéd, vacsora hetenkint 300 lej, egy hóra 1200 lej. Kitűnő hegyaljai borok, frissen csapolt temesvári sör a 891

Permutató vendéglőben

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 39. (Borcs B.-tér)

Eladó kényelmes urilház

5 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, kerttel, autógarázssal. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 846

Bankkölcsonöket

helybéli ingatlanokra való betétkészítés mellett folyósítottak. 10822

Haász-iroda Arad, Str. Eminescu 12.

Nincs többet ősz haj,

mert az eredeti színt **HAIR REGENERATORUNK** által vissza kapja. — Festhetünk haját szőkésre, világos és sötét barnára, feketére, pirosra. Irak Arabiának vagy Hennaival 1103

HEHS V. ARAD, Lázár Vilmos-ucca.

Szőllőoltvány eladó.

Tizennyolc finom hor- és esemege fajban duggyökeres I. oszt. példányok ezre 4500 lej. Duggyökeres direkt-termő vessző egy éves 1500 lej. Két éves nagyon erős 2500 lej ezrenként.

Riparia portalis

alanyvessző I. oszt. sima 400 lej, egy éves gyökeres 1000 lej, két éves duggyökeres 1200 lej ezrenként.

I. SZÜCS szőlőültetés Diósgy. in Bihar. Argyezék ingyen és bérmentve. Vizonteladók magas jutalék mellett kerestetnek. 1086

Jól bevezetett, nagy vidéki

épületfa-detaille-üzlethez Bánátban, active résztvevő

társ kerestetik

megfelelő tőkével. Üzlet esetleg eladó.

Ajánlatok „Fás” jellegre az Aradi Közlöny kiadóiban. 1157

Butorok részletre

kedvező feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Platá Avram Jancu Cimre ügyelni! (Szacodag-tér) 10. szám

SOCIETATE COOPERATIVA DE AJUTORARE DIN ROVINE.

CONVOCARE.

SOCIETATE COOPERATIVA DE AJUTORARE DIN ROVINE in ziua 7. luna Martie 1927. in a. m. la ora 10 in comuna Rovine sub No. 17. in localitatea corporatiune mescriilor

ADUNAREA GENERALA ORDINARA

isi va tine la care membrii sunt invitati conform statutelor fundatiunii, si la care membrii nu se vor prezenta in majoritate, adunarea va avea loc in 14. Martie 1927. ne luand in considerare numai membrii adunarea va fi compusa de a aduce hotariri valabile.

Obiecte: 1. Raportul Consiliului Administratiei si al Cenzorilor. Examinarea bilanului, stabilirea esei si darea ad-solutoriului. Distribuirea profit net. 2. Eventualele propuneri.

La 31. Decembrie 1926. a avut oöoparativa 1083 membrii, cari reprezentau 133935 de cote, in cursul anului sa ject 105 membrii cu 13600 cote, au intrat 105 membrii cu 38800 cote.

Activa.	BILANT 31. DECEMBRIE 1926. MERLEG.	Passiva.
Casa — Pénzfár — —	33641 50	Capital de cote — Uz-
Cambii — Váltók — —	1841274 —	letrész tőke — —
Depuneri la alte institute	—	1747728 81
Más intézetnél betét	185699 —	Fond de rezervă — Tar-
		talakalap — —
		122347 18
		Depozit de casa — Pénz-
		tárlétét — —
		882 09
		Transport profit 1925.
		évi nyereség — —
		10582 32
		Profitul net anul 1926.
		évi nyereség — —
		149074 10
		2030614 50

Rovine (Magyarpécška) 31. Decembrie 1926.

Directiunea — Az igazgatóság.

Examinate si gasit in regulă — Megvizsgáltuk a rendben találtuk.

Comitetul de supraveghere — A felügyelő-bizottság. 1146

ARADI VASIPAR R.-T. Arad

VASÖNTÖDE ÉS GÉPGYAR.

Gyárt és raktáron tart: Rapid kézi téglaprést, vas- és réz-öntvényeket, famodeleket, közlőmű alkatrészeket, acélöntésű kisvasuti kerekeket, tengelypárokat, új és használt benzín-, nyersolaj-, gáz- és villanymotorokat

Elvállalja: malomhengerek rovátkolását és csiszolását, továbbá a gépszakmába vágó egyéb tárgyak javítását, motor és gőzgéphengerek helyszínen való furását és autogén forrasztásokat. 871

Beton-formák,

osóvek, kutgyűrűk, léposdfokok stb. készítéséhez, gépek, cementtörcserepek, üreges betontömbök, beton és salaktéglák stb. előállítására. Betonkeverőgépek. — I-cementfestekek és az összes szükséges kellekeket cementárugyarak berendezésére raktárról azonnal szállítja.

„MODERNA”

Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Brasov, Kis-ucca 12. Telefon 5-78.

Mielőtt gépeket v. sárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. — Prospektusok és ajánlatok díjmentesen!

Aradi Általános Takarékpénztár R.-T.

Meghívó.

Az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

folyó évi március hó 6-án, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor az intézet helyiségében, Bul. Regina Maria (Andrássy-ter) 13. szám alatt tartja

XV. rendes évi közgyűlését,

amelyre a társaság összes részvényesei meghívotnak.

A közgyűlés sorrendje:

1. Az igazgatóság jelentése az 1926. évről, az 1926. december 31-én lezárt mérleg- és eredmény számla, valamint a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése.

2. Az igazgatóság előterjesztése az 1926. évi nyereség felosztása iránt.

3. Az igazgatóság egy tagjának megválasztása.

4. Indítványok.

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek a nevükre szóló részvényeket vagy az azokat helyettesítő letéti igazolványokat folyó évi március 5-én déli 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni.

Arad, 1927. február 19.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON. Mérleg-számla 1926. december hó 31-én. TEHER.

Készpénzkészlet	12,880.431 87		Részvénytőke		20,000.000
Pénztételeknél elhelyezett tőkék	4,428.208 17		Tartalékalap	6,201.306	
Külföldi pénzek, devizák és szelvények	2,960.488 62	20,269.128 66	Kétes követelések tartalék alapja	5,000.000	
Váltótárca		44,261.380 37	Tisztviselők nyugdíjalapja	851.893	12,053.199
Folyószámlai adósok		122,551.208 39	Betétek: könyvecskékre, folyó- és csekk-számlában		132,055.768 25
Értékpapírok		6,515.523 30	Pénztári letétek		16,262.861 60
Ingatlan		2,000.000	Hitelezők		5,874.832 55
Berendezés		1	Fel nem vett osztalékok		97.264 65
Szavatosságok	5,288.029 22		Átmenő tételek		3,248.229
Incassók	11,443.113 69		Szavatosságok	5,288.029 22	
			Incassók	11,443.113 69	
			Nyereség:		
			Athozat az 1925. évről	410.407 24	
			Ez évi tiszta nyereség	5,599.679 43	6,010.086 67
		195,597.241 72			195,597.241 72

Arad, 1926. december 31-én.

• A könyvelésért:
KOVÁCS SANDOR, s. k.
cégvezető, cont. aut.

Az igazgatóság:

HEGYI ALBERT, s. k.
igazgatósági elnök.

Dr. VASILE AVRAMESCU, s. k.
FREUD FÜLÖP, s. k.

BRANDEISZ HENRIK, s. k.
KEPPICH ZSIGMOND, s. k.

DOMAN SANDOR, s. k.

FAPAGÓ REZSŐ, s. k. vezérigazgató.

LAKATOS ALADAR, s. k. ügyv. igazgató.

SCHWARTZ ADOLF, s. k.

ORAVETZ MIKLÓS, s. k.

A felügyelő-bizottság:

MEER ARMIN, s. k.
fel. biz. elnök.

HOLZEISEN JÓZSEF, s. k.

KAUFMANN LAJOS, s. k.

Dr. PASCUTIU SILVIU, s. k.

SZERÉNYI GÉZA, s. k. cont. aut.

A felügyelő-bizottság jelentése:

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

A kereskedelmi törvényben és az intézeti alapszabályokban előírt kötelességünknek megfelelően az intézeti ügyvezetést az egész éven át figyelemmel ellenőrizvén, tisztelettel jelentjük, hogy több ízben megtartott rovincsolásaink alkalmával az intézet kezelése alatt álló pénz és értékkészleteket, mindenkor a szabályosan vezetett könyvekkel egybehangzóan és hiány nélkül találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1926. évi zárszámadásokat, mérleget, valamint az eredményszámát, a helyesen lezárt könyvek és zárszámadások alapján, a törvény és az alapszabályoknak megfelelően összeállítottuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak a lefolyt 1926. üzleti évre kimutatott lej 6,010.086.67 nyereség felosztására vonatkozó javaslatát.

Ezek alapján indítványozzuk, hogy az igazgatóságnak a lefolyt 1926. üzleti évre vonatkozólag a felmentvény megadását és ugyanazt a saját részünkre is kérjük.

Arad, 1927. február 19.

A felügyelő-bizottság:

MEER ARMIN, s. k.
fel. biz. elnök.

1693

HOLZEISEN JÓZSEF, s. k.

KAUFMANN LAJOS, s. k.

Dr. SILVIU PASCUTIU, s. k.

SZERÉNYI GÉZA, s. k. cont. aut.